"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 299 — 1929 | Federated Pressin jäsen | Maanantaina, jouluk. 23 p:nä — Mon., Dec. 23 | Member The Federated Press | XIII Vuosik. — Vol. IIIX

SAKSAN VALTIOTALOUS VARARIKON PARTAALLA — LEVOTTOMUUS KASVAA

Valtio ei pysty suoriutumaan lisääntyneistä menoistaan — Maakunnat myöskin vaikeuksissa

TYÖTTÖMYYSMELLAKOITA SATTUNUT USEISSA KAUPUNGEISSA

Mielenosoituksia hajoitettu Berlinissä — Hulina Dresdenin ja Plauenin valtuustoissa

BERLIN, jouluk. 22. — Taloudellinen kriisi näyttää päivä päivältä pahenevan Saksassa. Teollisuudessa ja kaupassa on melkoinen lamaannus ja työttömyys saavuttaa pelottavan laajuuden. Samalla on valtiotalous joutunut rahalliseen kriisiin, josta selviytyminen on erittäin vaikeata. Tilanteen vakavuutta todistaa se, että saksalaiset pankit yrittävät pelastaa valtion finanssit luhistumasta tarjoamalla 350,000,000 saksanmarkan korottoman lyhytaikaisen lainan, jonka vakuudeksi valtiorahasto antaisi velkakirjoja, jotka pankit ostavat 8¾ prosentin diskontolla.

Valtiorahasto ei pysty suorittamaan maakunnille menevää osuutta valtion tuloista

Saksan valtiotaloudessa on ollut käytännössä menetelmä, jonka mukaan Saksan valtiorahastosta maksetaan maakunnille osa yleisistä vero-y.m tuloista. Nyt kuitenkin ilmoitetaan, että jollei valtio saa pikaista lainaa, ei se pysty suorittamaan maakunnille 50 prosenttia enemmän marraskuun maksuista, josta syystä pelätään maakuntien joutuvan erittäin suuriin vaikeuksiin, jopa niin, etteivät pysty maksamaan virkamiestensä palkkoja.

Berlinin kaupungin raha-asioita koetetaan paikata työttömien kustannuksella

Brandenburgin maakunan kuvernööri on antanut Berliinin kaupungille ukaasin, jossa kielletään kaupunkia käyttämästä päättämäänsä $6,000,000:n markan lisämäärärahaa työttömien joulu-avustukseen. Valtuusto oli hyväksynyt mainitun avustussumman viime torstaina. Samalla määrättiin, että yleishyödyllisten laitosten, kuten kaasu-, sähkä- ja raitiotieloitoksen maksujen koroituksista saatavista lisätuloista on käytettävä 5,000,000 kuukausittain kaupungin velkain maksuun. Nämä määräykset, joita sovelletaan nyt ensimäistä kertaa sen jälkeen, kun Saksassa toteutettiin kunnallinen itsehallintojärjestelmä, vain osoittavat, miten tiukassa asemassa porvarillinen valtio ja kunta ovat.

Vakavia työttömyyslevottomuuksia

On kuitenkin sangen todennäköistä, että työttömyysavustusten vähentäminen työttömyyden lisääntyessä tulee kärjistämään tilannetta, ja seurauksena on oleva entistä suurempia levottomuuksia. Jo nykyään on sattunut lukuisia yhteentörmäyksiä työttömien ja poliisin välillä eri paikoissa. Niinpä Berliinissä viime torstaina on hajoitettu työttömien mielenosoitus kaupungin talon edustalla, ja samassa yhteydessä tapahtunut kahden kommunistin haavoittuminen on kiihdyttänyt mielialoja Berliinissä sekä muualla maassa. Tuhansia työläisiä marssi torstaina kaupungin talon edustalle, missä poliisit käyttivät kapuloitaan heitä vastaan.

Hajupommeilla "virkistetty" vastenmielisiä valtuusmiehiä

Dresdenissä häädettiin kaikki kommunistiset valtuusmiehet kiivaan väittelyn jälkeen. Plauenissa heitti muuan sivustakatsoja hajupommin valtuuston istuntosaliin vastalauseeksi työttömyyden johdosta. Frankfurtissa on myös sattunut uusia työttömyysmellakoita.

VANHOJEN PIIKOJEN YHDISTYS

Hull, Englanti. Kaksikymmentä vuorta naista perustivat "Never, Never Club". "Ei milolinkaan, ei milloinkaan" (naimisiin) nimisen yhdistyksen ja vannoivat pysyvänsä vanhana piikana kuolemaansa saakka. "Te ehkä voitte luulla, että tämä on pilaa, — ei, tämä on kuoleman tärkeä", sanoi yhdistyksen perustaja May Gridley. "Alkää luulko, että me olemme miesten vihaajia, hapantuneita vanhoja piikoja eli että me olisimme rakkauden vastustajia, ei vähintäkään. Täällä on Englannissa noin 2 miljoonaa naista enempi, kuin miehiä ja siksi on meidän velvollisuutemme torjua itsemme naimisista. Jos joku meidän jäsenistämme rakastuu, se on meidän asiamme."

Suunnitelma maailman maantiestä

Yhdysvalloista British Columbiaan ja Alaskaan sekä sieltä Beringin salmen poikki Neuvostoliittoon

VICTORIA, B. C., jouluk. 21. — Canadan pääministeri Mackenzie King, British Columbian pääministeri S. E. Tolmie ja Yhdysvaltain edustaja majuri Elliott, ovat hiljattain olleet neuvottelussa Victoriassa, B. C., Alaskan maantien rakentamiskysymyksestä. Neuvotteluissa on jo päästy visseissä kysymyksissä yksimielisyyteen. Tie tulisi olemaan jatkoa N. S. Pacific-maantielle, joka alkaa Mexikon rajalta ja kulkee pitkin Tyynenmeren rannikkoa Canadaan ja jatkuisi se läpi British Columbian noin 700 mailin matkan, siitä edelleen Yukonin alueen kautta Fairbanksiin, Alaskassa. British Columbian maakunta tulisi suorittamaan rakennuskustannuksen omalla alueellaan. Canadan liittohallitus suorittaisi kustannukset Yukonin alueella ja Yhdysvaltain hallitus Alaskan alueella. Tien kustannusarviot nousevat noin 300 miljoonaan dollariin.

Tähän tien rakennussuunnitelmaan on erittäin innostunut tunnettu geologi James Dietrick, Washington, D. C:sta. Hän on hiljattain saapunut Aasiasta, jossa hän on ollut tutkimassa mahdollisuuksia N. S. maailman maantien aikaansaamiseksi. Hän voimakkaasti painostaa, että tämä aijottu tie tulisi ulottaa Beringin salmen rantaan asti, ja siitä edelleen salmessa olevia saaria apunaan käyttäen, 3 sillan avulla Aasian puolelle. Dietrick selittää, että Neuvostohallitus kiinnittää suurta huomiota Siperian teitten rakentamiseen. Hän arvioi, että 10 tai 15 vuoden kuluttua on itä-Siperian, Amurin ja Jakuutti-alueen halki kulkeva maantie. Tähän olisi silloin melko helppo yhdistää Beringin salmelle tuleva tie. Tällöin tulisi maantieyhteys Amerikasta Aasiaan ja Europaan. Lasketaan että tällä tiellä tulisi olemaan suunnaton liikenne. Tämä tiedemies väittää, että vähemmässä kuin sadassa vuodessa Beringin salmi menee umpeen mantereiden hiljaisen, mutta varman lähentymisen vuoksi. Hänen ajatuksensa kuitenkin on, ettei ihmiskunta odota niin pitkälle. Samainen tiedemies on jo aikaisin kulkenut tämän "maantiealueen" läpi. Vuotena 1907 lähti hän Irkutskista Siperiasta neljän toverinsa kera, 19 koiran kanssa kahdella reellä taivaltamaan Siperian niemelle Beringin salmella. Täällä kulkivat he jäätä myöten salmen yli ja jatkoivat matkaansa halki Alaskan Dawsoniin Yukonissa. Kulkemansa matka oli 2700 mailia. Jo tällöin hänessä heräsi tämän mantereita yhdistävän kulkutien mahdollisuus, ja nyt hän on ryhtynyt tämän mielijohteensa eteen työskentelemään.

Laivastokonferenssi tulee epäonnistumaan

Imperialistit myöntävät, ettei ole toiveita laivastorajoituksista

LONTOO, jouluk. 22. — Lontoo on menettänyt melkein kaiken toivonsa yksimielisyyden saavuttamisesta Ranskan kanssa tulevassa laivastokonferenssissa. Ranskan laivastoministeir on sanonut vastustavansa Ranskan laivaston pienentämistä, koska kerran toisetkin valtiot tekevät niin. — Eduskunnan "sosialistinen" jäsen Paul Boncour on sanonut tämän järjestelyn johtavan laivastojen lisäämiseen ja salaisiin järjestelyihin.

Samanlaisilla epäluuloilla suhtautuvat Ranskan imperialistit brittiläisiin laivastosuunnitelmiin.

Juna surmasi seitsemän

CLARINDA, IOWA, jouluk. 22 — Seitsemän henkilöä sai surmansa täällä varhain tänä aamuna, kun Tarkion sivuradan matkustajajuna ajoi kuorma-auton yli rautatien ylikäytävällä. Näistä oli kuusi henkilöä yhden perheen jäseniä ja seitsemäs oli tuntematon mies.

Työttömien mielenosoitukset jatkuvat Vancouverissa

Kaupungin hallinto kohtelee työttömiä ylimielisesti

VANCOUVER, jouluk. 21. — Vancouverista ilmoitetaan, että siellä tullaan käsittelemään työttömyyskysymystä samoin, kuin edellisinä vuosinakin. Nämä työt tulevat tietenkin olemaan hyvin pieniä, sillä puistojen huoltokomitea on luvannut työtä vain 150 työttömälle. Samaa nälkäpalkkaa maksetaan kuin ennenkin nimittäin $1 yksinäisille miehille ja $2 perheellisille. Työttömien komitealta oli tullut kirje, jossa he pyysivät lupaa päästä kaupungin neuvoston puheille. Tämä jätettiin käsittelemättä — toistaiseksi.

Työttömillä oli kolmas onnistunut kulkue tänään. He marssivat läpi keskikaupungin ja kokoontuivat Cambiekadun alueelle, missä he kuuntelivat puhujia noin tunnin verran.

Lumen luonti tulee halvaksi tänä talvena Montrealissa

Teetetään hätäaputyönä puoli-ilmaiseksi työttömillä

MONTREAL, jouluk. 21. — Kaupungissa on viime viikon ajalla ollut lumenpuhdistustyössä 3,000—5,000 miestä. Joulukuun alkana on tähän asti kulutettu lumenluontiin $150,000. Kaupungin töidenjohtaja sanoi cilen, että tämä ei ole mikään erittäin suuri summa, sillä edellisinä vuosina on joulukuussa tullut lumenpuhdistus maksamaan enemmänkin, v. 1927 $300,000 ja viime vuonna $225,000. Kaupunki pääsee joulukuun yli kohtalaisin kustannuksin. Työnjohtaja sanoi miehiä olevan kylliksi mutta hevosista on puute. Lunta on tänä vuonna 28 tuumaa, viime vuona on ollut 21 tuumaa; v. 1927 on ollut 38 tuumaa, ja 1926 on ollut 37 tuumaa. Mutta tänä vuonna on laajempi ala puhdistettavana. Vuotuinen lumenpuhdistusarviointi on ollut 1 milj. dollaria.

Ankara lumimyrsky raivonnut Nova Scotiassa

MONTREAL, jouluk. 22. — Ankara lumimyrsky katkaisi melkein kaikki puhelin- ja sähkösanomayhteyden Halifaxiin ja Monctonista idässä päin olevaan osaan Canadaa. Myrsky on ankarimpia, mitä Nova Scotiassa on ollut vuosiin.

Montrealin seudulla ei myrsky ole ollut aivan yhtä ankara, mutta lunta on teillä niin paljon, että autoliikenne on ollut pysähdyksissä vuorokauden ajan. Kaupungin kadut ovat myöskin lumikinosten peitossa, mikä häiritsee liikennettä.

Kylmäverisesti suoritettuja murhia

ROMNEY, W. V. jouluk. 21. — Valter Crobtree on pidätetty kolmesta raa'asta ja harkitusta murhasta. Crobtree meni rauhantuomari H. C. Inskeepin ovelle, kutsui hänet ulos ja samalla ampui hänet siihen. Sitten hän meni maakunnan vankilaan, kutsui vankilan apulaisen ovelle ja ampui hänet myös. Vielä hän meni Asa Voldorfin talolle ja ampui hänet läpi akkunan. Aseena hänellä oli poikkisahattu haulikko.

Kiinni saatua häneltä löydettiin lappu jossa oli viisi nimeä, edellämainittujen murhattujen nimet myös. Jos hän olisi saanut olla vähän enempi aikaa vapaana, niin olisi hän mahdollisesti kerinnyt tekemään kaksi murhaa lisää. Kaupungin asukkaat ovat kauhun vallassa. Crabtree vietiin varmempaa säilyttämistä varten naapurimaakunnan vankilaan.

Osakekeinottelun vaikutuksia

TORONTO, jouluk. 21. — Täkäläisten pankkien taholta ilmoitetaan, että sitten marraskuun 1 päivän jälkeen on Toronton pankeista otettu ulos säästöjä 40,000,000 —50,000,000. Se on suurin summa, mitä on koskaan siinä ajassa otettu ja johtuu kokonaan marraskuussa tapahtuneen osakeromahduksen vaikutuksesta.

Nälkäisiä rauhoitetaan lupauksilla

MENNEET JOUKOLLA PÄÄMINISTERIN PUHEILLE

Pääministeri lupaa "neuvotella"

TYÖTTÖMÄT VÄSYVÄT TURHAAN ODOTTAMISEEN

WINNIPEG, jouluk. 21. — Kolmesataa työtöntä oli järjestäytynyt lähtemään Market Squaresta marssien lainlaatijakunnan talolle, esittääkseen asiansa pääministeri Brackenille. Poliisit etsivät kuitenkin tämän työttömäin kulkueen, kun heillä ei muka ollut kokoontumislupaa. Työttömät eivät kuitenkaan jättäneet asiaansa tähän, vaan menivät katukäytäviä myöten pääministerin puheille. Pääministeri otti heidät vastaan ja lupasi ottaa heidän asiansa esille maakunnan hallinnossa. John Queen, joka esiintyi miesten puolesta, selitti näiden olevan epätoivoisuuden tilassa. Jos he eivät saa ruokaa, niin he pian kuolevat nälkään.

Mussolini johtaa Italian perikatoon

Joutuu mahdottomiin taloudellisiin vaikeuksiin

EAST AURORA, N. Y. Kirjailija Bernard Shaw herätti katkeraa kritiseeraamista työläisten keskuudessa ympäri maailman viime vuonna Mussolinin ylistämisestään, kun hän oli viettämässä talvea Italiassa. Nyt Shaw näkee Mussolinissa Italian turmion. Kirjotuksessaan Satavuotisyhdistyksen julkaisussa Shaw sanoo Mussolinin suuria rahan lainiuksista Amerikan pankkiireilta; "Mussolin saattaa Italian tulevan sukupolven niin raskaan velkataakan alle että se ei voi koskaan siitä vapautua. Hänen täytyisi koettaa saada hallitukselle tuloja verottamalla suuria pääoman omistajia ja yhtymiä, vaan sen täytäntöön pano on niin vaikea, että toteuttaakseen sitä hänen olisi käytettävä fascistivastaista työläisjoukkoa kapitalistiluokkaa vastaan.

Vaihtoehto on perääntyminen eli vallankumous ja sitä seuraava sota.

Sotaveteraanien eläkekysymys

OTTAWA, jouluk. 21. — Viimeisen kahden kuukauden aikana on sotaveteraanien eläkekysymys tullut erittäin huomattavaksi ja tärkeäksi kysymykseksi. Ministeristössä keskusteltiin eilen koko päivä tästä kysymyksestä.

Tänä vuonna syytettiin Reginassa pidetyssä legioonan kokouksessa Canadan hallitusta ettei se ole huolellisesti käsitellyt sotaveteraanien eläkelakikysymystä. Tämän jälkeen pää ministeri lupasi että hallitus tulee antamaan kysymykselle tarkemman harkinnan.

Vielä ei tiedetä varmaan, missä muodossa tehdään parannuksia lakiin. Mutta tarkoitus olisi saada laki sellaiseksi, että sen nojalla saisi avustusta jokainen jonka sairaus jollakin tavalla johtuu sodan tuottamista vammoista. Hallitus ja eläkelakia toteuttavat virkailijat ovat olleet halukkaita kiertämään näiden veteraanien avustuskysymystä, sillä, että heidän sairautensa on alkanut vasta jälkeen sodan ja muista syistä, vaikka olisi lääkäri todistanut toisin. Nyt sanotaan että tuhansia sotilaita lähti pois sairaalasta, ennenkuin he olivat "parantuneet", ja tästä syystä muka heille jäi sairauden itu ruumiiseensa.

Sotaveteraanien eläkelistalla ilmoitetaan olevan Canadassa 76,000 henkilöä. Viime vuonna maksettiin $40,000,000. Sodan jälkeen on maksettu yhteensä $500,000,000.

UUTTA PUHELINLINJAA SUUNNITELLAAN

North Bay, jouluk. 20. — Bell-puhelinyhtiö suunnittelee rakennettavaksi uutta linjaa Oshawasta Sudburyn kautta North Bayhin. Kustannusarvio on noin $1,500,000. Tästä käytetään North Bayn kohdalle $70,000.

Linja rakennetaan kokonaan uudenaikaiseksi. Kahdeksan henkilöä voi puhua yhtä aikaa kahdella lankaparilla, taikka kaksi ihmistä keskustella ja neljäkymmentä käyttää linjan sähkötykseen. Tämä tulee olemaan suurin telefoonilinja, mitä on Canadassa. Sen arvellaan valmistuvan vuodessa. Linja välittää kaiken Bell-yhtiön liikkeen pohjoisessa. Se on myöskin rengas, joka yhdistää Canadan Atlannista Tyyneenvereen. Halifaxista voi puhua selvästi Vancouveriin.

Euroopalaisen finanssipulan todistuksia

SELLAISENA PIDETÄÄN TILANNETTA VEHNÄMARKKINOILLA

Vehnän kysyntä vähenee Euroopassa

AMERIKKALAISET VIENTIYTHYMÄT KOETTAVAT KOROTTAA HINTOJA

CHICAGO, jouluk. 22. — Yhdysvaltalaisilla ja canadalaisilla vehnämarkinoilla on vaikeuksia edessään. Farmareiden yhdistysten johtajat vaativat vehnän hintaa korotettavaksi. Mutta nykyisten hintojen vallitessa ei ole ulkomaista kysyntää tuotteille.

Tästä syystä on liittohallituksen maanviljelysvirasto, suurtuottajien osuustoiminnalliset yhdistykset ja yleensä koko viljakauppa epäröivällä kannalla yrittäessään asettaa viljan hintaa korkeammalle, peljäten samalla viennin supistumista, vaikka toisaalta yleensä arvioidaan, että viljanhinnan korkeammalle vakiinnuttaminen selvittäisi nykyisen tilanteen.

Esimerkkinä ulkomaalaisten haluttomuudesta ostaa pidetään viime lauantaista markkinatilastoa, josta ilmeni, että vaikka alimmat hinnat olivat neljätoista senttiä alapuolella nykyisten korkeimpien hintojen, ja tämän viikon kahtena ensimäisenä päivänä neljä senttiä, niin siltä ei ole ollut huomattavaa nousua ulkomaiselle viennille.

Yleensä on vakuutettu, että Europan täytyy ostaa Pohjois-Amerikasta, mutta siitä huolimatta on vienti laskenut 20,000,000 bushelia viime vuoden viennistä. Europan maiden rahallista tilannetta pidetään syynä tähän kaupan laskemiseen.

Brittiläisillä selkkauksia Sudanissa

Alkuasukaspäällikkö vangittu

KHARTOUM, Egypti, jouluk. 20 — Brittiläinen rankaisujoukkue on saanut kiinni päällikkö Laf of an, joka on käyttäytynyt niskoittelevasti brittiläistä hallitusta vastaan Egyptissä, josta syystä hän joutui vainottavaksi. Puolet sudanilaisesta puolustusarmeijasta ja poliiseista tarvittiin tämän alkuasukaspäällikön vangitsemiseen. Seuraavana päivänä hänen heimolaisensa ampuivat valtion joukkoja, tappaen yhden sotilaan ja haavoittaen retkikunnan johtajaa kapteeni Lom'ia.

Muruja työttömille

$90,000:n edestä lumitöitä Torontossa

TORONTO, jouluk. 20. — Kaupungin töiden säännöstelykomitea päätti majuri McBriden ehdotuksesta määritellä lumitöiden kustannuksiin $90,000. Tästä summasta maksaa katujenpuhdistus osasto $40,000 ja töiden johto-osasto $50,000. Työt aloitetaan täydellä vauhdilla kahta vuoroa. Tässä on Toronton työttömille työtä, mutta vain pieneksi aikaa.

Poikanen ei pysynyt kalterien takana

KAMLOPS, B. C., jouluk. 22. — Lloyd Steeves-niminen 17-vuotias poika karkasi täkäläisestä ala-ikäisten vankilasta, sahaamalla kalterit poikki akkunasta. Hän oli nostanut sänkynsä pystyyn akkunaa vastaan, ja sen päältä ylettyi akkunaan. Otaksutaan, että hän oli onnistunut pidättämään itselleen rautasahan, kun oli vangittu syytettynä murtovarkaudesta. Päästyään karkuun, oli hän noussut veturin vesitänkin päälle ja otti kyytiä Merrittiin, missä hänet vangittiin uudestaan, kun hän puoliksi paleltuneena laskeutui maahan. Poika karkasi sittemmin Merrittissäkin. Tämä oli kolmas karkaaminen lyhyen ajan sisällä. Sillä ensimäinen kerta tuli hän pidätetyksi Vancouverissa mistä pääsi karkaamaan.

"SYDÄMEN PAIKKAUKSEKSI" $450,000

Detroit, jouluk. 20. — Suurin summa, mitä Yhdysvaltain oikeuksissa on koskaan tuomittu hyvityksinä avioliittolupausten (kihlauksien) purkamisesta, määrättiin maksettavaksi täkäläisessä oikeudessa Miss Bertha Clavengerille, nim. $450,000. Miss Clevenger on 43 vuoden ikäinen ja hänen piti mennä naimisiin rikkaan detroitilaisen kiinteimistökauppiaan kanssa.

Valamiehistössä oli miehiä ainoastaan neljä.

Juna ajanut eläinlauman yli

ST. CATHARINES, Ont., jouluk. 22. — Eläinvaunusta otettiin eilen ulos Vinelandissa 25 härkää. Eläimet karkasivat ja lauma lähti rautatietä myöten alaspäin. Silloin käänteessä tulevaa junaa, joka ajoi lauman päälle sillä seurauksella, että vain yksi jäi eloon.

Juna-onnettomuus maanalaisella radalla New Yorkissa

50 henkilöä loukkaantunut, suurimmalta osalta naisia

NEW YORK, jouluk. 21. — Viisikymmentä henkeä, suurimmalta osalta naisia, loukkaantui tänään, kun kuusivaunuinen Brooklynin ja Manhattan välillä kulkeva juna ajoi palavalle kolmannelle raiteelle Itäisen joen alaisessa tunnelissa, joka yhdistää Manhattan ja Queenin.

Yrittäessään päästä pakoon, toiset matkustajista särkivät ikkunoita, täten loukaten itsensä. Kun juna pysäytettiin, niin matkustajat syöksyivät vaunuista ulos tunneliin. Virkailijat ilmoittivat, että junankuljettaja pysäytti junan niinpian, kuin hän huomasi liekit kolmannella raiteella.

Henderson vakuuttaa sopimuksen suojelevan Neuv.-propagandalta

"Propaganda" edelleen suurena kysymyksenä Englannin kapitalisteilla ja heidän lakeijoillaan

LONTOO, jouluk. 21. — Ulkoasiain ministeri Henderson selosti Englannin alahuoneessa, että kaikki Englannin dominiot ja alusmaat tulevat tarkasti "suojeltua" Neuvostoliiton kommunistiselta propagandalta. Samalla, kun lähettiläs Sokolnikoff esittää virallisen valtakirjansa, niin molemmat hallitukset tekevät sopimuskirjan, joka koskettelee tätä kysymystä. Jokainen alus-maa saa oman nimensä erikoisesti tähän asiakirjaan, jos ne haluavat sitä. Indian nimeä ei tule erikoisesti siihen, sillä India lasketaan kuuluvaksi osana kuningaskuntaan. Tämä sopimuskirja vakuuttaa kuningaskunnalle ja siihen suoranaisesti kuuluville dominioille, sekä niinsanotuille oman hallintonsa alaisina oleville alusmaille, että Neuvostoliitto ei tule harjoittamaan propagandaansa näissä maissa. Edelleen selostaa ministeri, että he hyvin tuntevat tämän propagandan "turmiollisen" vaikutuksen ja ovat valmiita sen ilmetessä ryhtymään estämistoimenpiteisiin, jos ei muuten, niin diplomaattista valtaa käyttäen. Kuten näkyy on Henderson yhtä huolissaan työläisten Neuvostovallan harjoittaman propagandan suhteen, kuin Englannin kapitalistitkin.

Ulkoasiain ministeri Hendersonia syytettiin Neuvostoliiton ja Englannin hallituksen välisen asiakirjan huolimattomasta laadinnasta, kun siinä oli käytetty sanamuoto "parlamentti", vaikka olisi tullut käyttää sanaa "alahuone". Henderson sanoi, että vaikka se ehkä olisikin teknillinen virhe, niin se ei voi olla mikään häiriötä tuottava, sillä vaikka "parlamentti" sanalla tarkoitetaan lainlaadinnallisessa merkityksessä molempia huoneita, niin "alahuone" yksistään voi päättää hallituksen toimenpiteistä. Vaikka hallitus häviäisikin ylähuoneessa, niin se ei siiti kukistu. Ainoastaan alahuoneessa tapahtuva häviö merkitsee lopullista hallituksen kukistumista.

Ottawa, jouluk. 20. — Ulkoasiain virastosta ei ole vielä tullut mitään vastausta tähän Englannin hallituksen eri alusmaita koskevaan tiedonantoon.

Tämän toimenpiteen arvellaan johtuneen siitä, että Canadan hallitus on ennemmin ilmoittanut haluavansa itse päättää suhtautumisensa ulkomaisiin asioihin.

Tiede pidentämään ihmisikää

NEW YORK, jouluk. 22. — Columbian yliopiston kemian professori H. C. Sherman on antanut lausunnon, että tiede yhä edelleen edistyy vitamiinien tutkimisen alalla ja nyt jo tietää, kuinka tärkeitä vitamiinit ihmiselämälle ovat. Kemian ja biologian yhteistyöskentelyn avulla otaksuu hän päästävän edelleen pidemmälle, ja näin ollen lähemmäksi sitä aikaa, jolloin ihmiseämää voidaan tieteen avulla jatkaa.

Hän on ryhtynyt kannattamaan sitä ehdotusta, että henkivakuutusyhtiöt vuosittain luovuttaisivat 20 miljoonaa dollaria tieteen edistämiseksi mainitulla alalla.

TYÖTTÖMYYSHÄTÄ NÄYTTÄÄ EDELLEENKIN KASVAVAN KAUTTA KOKO CANADAN

Mitättömät ovat virkavallalla toimenpiteet työtömyyskysymyksessä — Kurjuuskuvia eri puolilta

TORONTOSSA TUOMITAAN TYÖTTÖMIÄ VANKILAAN

Winnipegissä luvataan asuntoa, kun "ehditään" — Vancouverissa halutaan "tutkimuksia"

WINNIPEG, jouluk. 22. — Pari päivää sitten marssi 300 työtöntä lainlaatijakunnan talolle, pyytäen pääministeriä rupeamaan toimenpiteisiin työttömien avustamiseksi. Pääministeri Bracken lupasikin "yrittää" tehdä jotain. Nyt hän on ilmoittanut koettavansa saada siirtolaistaloa työttömien asunnoksi. Lopullinen lupa on saatava Ottawasta. — Tässäkin yritetään asettaa ehtoja. On nimittäin tarkoitus, että tähän siirtolaismajaan pääsevät vain yksinäiset miehet, jotka ovat olleet Canadassa viisi vuotta tai enemmän. Canadassa viime vuosien aikana haalitut siirtolaiset siis aijotaan tästäkin pienestä avustuksesta syrjäyttää.

Paljon työttömiä Calgaryssa

CALGARY, jouluk. 22. — Maakunnan työnvälitystoimistossa ilmoitetaan olevan 924 työttömän nimet. Tämä on korkein määrä, mitä siellä on koskaan ennen ollut. Viime vuonna oli vain 172 työtöntä. Vain jollekin yksityiselle miehelle on hankittu työtä farmille, muuten ei ole ilmaantunut minkäänlaisia töitä. Myöskään eivät työttömät ole saaneet minkäänlaista avustusta. Työttömät eivät tulekaan saamaan oikeutta muuten kuin liittymällä yhteistoimintaan.

Työnetsijä paleltunut taipaleella

SIOUX LOOKOUT, Ont., jouluk. 22. — H. Anderson, norjalainen, lähti useita päiviä sitten kävellen Woman Lakelta Red Laken alueelle työnetsintään jalkaisin. Hänen lähtiessään oli ilma leudompaa, mutta päästyään taipaleensa puoliväliin, saavutti ankara lumimyrsky hänet, ja ilma muuttui pakkaseksi. Hän saapui hyvin huonossa ja väsyneessä tilassa Red Lakelle, mistä hänet tuotiin ilmalaivalla tänne sairaalaan. Hänen jalkansa ovat paleltuneet ja arvellaan, että leikkaus on tarpeellinen.

Työttömillä ei ole muuta paikkaa kuin vankila

TORONTO, jouluk. 21. — Charles White oli oikeudessa syytettynä irtolaisuudesta. Poliisi kertoi tavanneensa miehen hyvin huonossa tilassa ja arveli, että "ainoa paikka" olisi hänelle "mahdollisimman pitkä tuomio vankilafarmille". Mies selitti, että oli vailla asuntoa ja ruokaa, koska oli ollut pitemmän aikaa työttömänä. Tuomari langetti kolmen kuukauden tuomion vankifarmille.

Varsin kuvaavaa canadalaisille oloille on, että työttömille työläisille ei tarjota muuta "turvapaikkaa" kuin vankila.

Vancouverin kaupunki luulee selviytyvänsä työttömistä vippakonstilla

Vancouver, jouluk. 21. — Viimeisessä kaupungin valtuuston kokouksessa tehtiin päätös, jossa vaaditaan liittohallituksen kutsumaan maakuntain virkailijat konferenssiin, jossa käsiteltäisiin työttömyyskysymystä. Tästä kaupungin valtuuston päätöksestä päätettiin lähettää kopio kaikille British Columbian kunnallishallinnoille.

Tähän toimenpiteeseen ryhdyttiin senjälkeen, kun oli luettu Winnipegin kaupungin jouluk. 2 päivänä tekemä päätös asiasta, koskien työttömyyskonferenssin pitoa. Vancouverissa on työttömyyshätä jo niin suuri, että siinä ei enää auta tyhjät ja aikaa vievät "neuvottelut", vaan todelliset toimenpiteet.

MONTREALIN VARKAAT VIENEET TURKKEJA

Montreal, jouluk. 21. — Tänä aamuna varkaat saivat vietyä kolme turkkia turkiskaupasta. Nainen ja kaksi miestä saapuivat kauppaan ja pyysivät saada nähdä turkkeja. Omistaja toi kolme nähtäväksi ja toinen miehistä ojensi pyssyn omistajaa kohden, jolla välin toinen miehistä ja nainen menivät turkkien kanssa kadulle, hävitien ihmisjoukkoon kadulla.

Thomasin tehoton työttömyyspolitiikka

Alahuone hyväksynyt sen 220 äänellä 146 vastaan

LONTOO, jouluk. 21. — Sitten kun parlamentissa oli käyty väittely työttömyyskysymyksestä, päätti se antaa kannatuksensa työttömyysministeri J. H. Thomasin toimenpiteille työttömyyskysymyksessä jatkamalla hänen palkkaansa. Äänestyksessä annettiin 220 ääntä puolesta ja 146 vastaan.

"Työväen" hallitusta oli pidetty vähän aikaisemmin jännityksessä hiililakia koskevassa kysymyksessä, ja voitti se vain muutaman äänen enemmistöllä. Työttömyyskysymyksen suhteen arvostelivat konservatiivit hallitusta osoittamalla että työttömyys ja elinkustannukset jatkuvasti kasvavat. Liberaalit väittivät ettei hallitus ole pystynyt oikealla tavalla "lähestymään" työttömyyspulmaa.

Työttömyyshätä on ollut kaikkien kapitalistipuolueiden poliittisen keinottelun välikappale, eikä työväenpuolue ole mikään poikkeus, sillä se lupasi poistavansa työttömyyden hyvin tietäen, ettei se siihen kykene ja ettei sillä myöskään ole haluakaan.

Chiang Kai-Shek järjestelee rauhaa

Kuulemma joutunut maksamaan $12,000,000 rauhasta

LONTOO, jouluk. 22. — Tokiosta tulleet tiedonannot kertovat, että Nankingin hallitus on ryhtynyt rauhanneuvotteluihin kapinallisten johtajien kanssa. Tiedonannon mukaan on kansallisten hallitus saanut rauhan $12,00,000:n hinnalla Yen Shi-Shan, Shahsi maakunnan kuvernöörin, kerrotaan saaneen $6,000,000, sekä johtoaseman määritellyllä alueella. Kenraali Feng Yu-Hsiang, joka on ollut johtajana Honanin maakunnassa, sanotaan saaneen $3,000,000. Loppu on jaettu muiden johtajien kesken.

Lontoossa oleva Neuvostoliiton lähettiläs

Valtakirjan virallinen vastaanotto perjantaina

LONTOO, jouluk. 20. — Englannin vanhoilliset lehdet ovat ahkerasti pohtineet, miksikä Neuvostoliiton lähettilään virallista vastaanottoa on viivytetty, mutta sanovat kuitenkin, että tämä ei ole hallituksen eikä Mr. Sokolnikoffin itsensäkään syy, vaan on johtunut kuninkaan huonosta terveydestä. Nyt perjantaina ottaa Walesin prinssi hänet vastaan St. James-palatsissa.

Heti kun viralliset vastaanottajaiset ovat suoritettu, niin noottien vaihto Neuvostoliiton ja Suur-Britannian välillä alkaa. Neuvostoliiton lähettiläs antaa virallisen selostuksen tehtävistään Lontoossa, sekä Neuvotoliiton Britanniaa koskevasta politiikasta.

Lehdissä muistellaan keisarikunnan kukistumista Venäjällä. Venäjän keisari kun oli kuningas Yrjön serkku, ja nyt on kuningas joutunut sen välttämättömyyden eteen, että hän on pakoitettu tunnustamaan tämän työläisten tasavallan edustajan.

JAPANI PROTESTEERAA

Tokio, jouluk. 22. — Moskovassa oleva japanilainen lähettiläs on huomauttanut Neuvostoliiton virkailijoille, että japanilainen nainen on saanut surmansa ja Etelä-Manchurian rautatievirkailija on loukkaantunut Manchulin pommituksessa. Neuvostoliiton hallitus on luvannut ottaa selvää, ovatko Neuvostoliiton joukot syyllisiä näihin kahakoihin.

VAPAUS
Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.
VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.
Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa, Elm Streetillä.
Postiosote: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.
Puhelimet: Konttori 1028. — Toimitus 535W. — Kirjakauppa 2387W.
Phones: Office (job work, advertisements, etc.) 1038—Editor 536W.—Bookstore 2387W.
Isännöitsijä J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.
Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.
All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.
TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.
ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjeenvaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c palstatuuma. — Nimenmuutoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoerоilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50 lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaan tiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmettajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.
General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.
Jos että milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Siirtolaisten oikeudeton asema

Äskeisten sekä edessäolevien vaalien yhteydessä on huomio moneen kertaan kiintynyt siihen oikeudettomaan asemaan, jossa tämän maan siirtolaistyöläiset ovat. Vaikka vierassyntyiset työläiset raatavat kaikkein huonoimmin palkatuissa töissä, ja ovat ankarimman riistännän alaisina, puuttuu heiltä kaikki yhteiskunnalliset oikeudet. Kapitalistisen yhteiskunnan kansalaisilleen myöntämät oikeudet ovat tietenkin useimmissa tapauksissa vain näennäisiä, mutta luokkatietoiset työläiset pitävät niistäkin sentään kiinni, voidakseen painostaa vaatimuksiaan.

Vierassyntyisiltä työläisiltä puuttuvat nämätkin alkeelliset oikeudet, kuten äänioikeus j.n.e. Viime vuosina on hallitus harjoittanut sellaista politiikkaa ulkomaalaissyntyisiä työläisiä kohtaan, että kansalaisoikeuksien myöntäminen on jätetty riippuvaksi ratsastavan poliisin harjoittamasta valinnasta ja sensuurista, ja hakijan täytyy läväistä valvaloisen oikeuskuulustelun, jossa tehdään kaikennäköisiä kysymyksiä asianomaisen valtiollisista mielipiteistä, ollen seurauksena, että jokainen mitä rehellisin työläinen, joka omaksuu vähänkään radikaalisia mielipiteitä, katsotaan kelvottomaksi saamaan kansalaisoikeuksia. Nykyinen kansalaistuttamismenetelmä on niin ahdas ja hankala, että yksinpä valtiosihteeri Rinfret, jonka viraston tehtävänä on myöntää kansalaispaperit oikeuksien ja valtiollisen poliisin lausuntojen perusteella, katsoo muutoksien olevan tarpeellinen. Nykyään myönnetään kansalaispaperit ainoastaan n. 7,000:lle hakijalle vuodessa, vaikka toiselta puolen tulisi tämän luvun olla 50,000, sanoo Rinfret.

Ne vaikuttimet, jotka määräävät vallassaolijain menettelyn, ovat helposti ymmärrettävissä. Ulkomaalaissyntyiset työläiset suureksi osaksi omaavat terveen luokkavaiston, ja ainakin osa heistä ovat taipuvaisia liittymään työväen järjestöihin sekä osallistumaan työläisten nykypäivän taisteluihin, puolustaakseen etujaan työnantajaluokan hyökkäyksiltä. Valtiollisten oikeuksien myöntäminen siirtolaistyöläisille heikentäisi siis kapitalistien ylivaltaa.

On varsin kuvaavaa, että vanhoillisen ammatillisen liikkeen byrokraattiset johtajat pönkittävät tätä taantumuksellista politiikkaa siirtolaistyöläisten pitämiseksi paarialuokan asemassa. Ammatillisen liikkeen vanhoilliset johtajat ovat joutuneet tämän kysymyksen kanssa erikoisesti vastakkain British Columbiassa kiinalaisten oikeuksia koskevan kysymyksen yhteydessä, jossa ovat ottaneet kannan, jonka mukaan mainitussa maakunnassa asuville kymmenille tuhansille kiinalaisille ei ole myönnettävä poliittisia oikeuksia. Samaa työläisten oikeuksien laajentamista vastustavaa suhtautumista on siltä taholta osoitettu muuallakin.

Väkijuomien salakuljetus Canadasta Yhdysvaltoihin

Muuan quebecilainen ranskalainen lehti on ottanut käsitelläkseen Canadasta Yhdysvaltoihin tapahtuvaa väkijuomien salakuljetusta, sen johdosta, että on kuulunut ääniä, jotka vaativat, että Canadan tulisi ryhtyä yhteistoimintaan Yhdysvaltain viranomaisten kanssa estääkseen salakuljetusta. Tämä lehti, "Le Soleil", asettuu puolustamaan salakuljetusta vanhalla raamatullisella puolustuksella: Olenko minä veljeni vartija. Joutuisimme arveluttavan seikkailun tielle, jos lähtisimme huolehtimaan vieraan maan lakien noudattamisesta, sanoo lehti, lisäten samalla, että niin kauan, kun noudatamme omia lakejamme ei meidän tarvitse huolehtia toimenpiteiden johdosta, joita naapurimme eivät pysty panemaan täytäntöön.

Samalla esitetään vanhan koiratorpparin puolustus, että jos en minä myy viinaa, tekee sen joku toinen; ja rahat menevät vieraalle. Tässä tapauksessa puhuu porvarilehdessä suurten viina-intressien ääni. Canadalaiset väkijuomakapitalistit toimivat suurina hankkijoina Yhdysvalloille. Liike sisältää miljoonien dollarien voiton vuotta kohti. Sen vuoksi häikäilemättömät olut- ja viinatehtailijat vastustavat kynsin hampain sellaisten lakien laatimista, jolla asetettaisiin esteitä väkijuomien salakuljetukselle.

Todistuksena siitä, etteivät väkijuomakapitalistit valitse keinoja voittoja ahnehtiessaan, ei ole ainoastaan heidän harjoittamansa salakuljetus ja siinä yhteydessä tapahtuva virkavallan lahjonta y.m., vaan se, että he ovat törkeästi pettävät omat valtiotaan kavaltamatta veroja aina satoihin tuhansiin dollareihin nouseviin summiin saakka.

Historia uudistaa itsensä

"Popular Mechanics"-nimisessä aikakauslehdessä on new-yorkilainen kemisti F. P. Garvan viitannut kemian ja ilmailun suunnattomaan kehitykseen, väittämällä että ne tekevät toisen sodan mahdottomaksi, sillä armeijat käyvät niiden johdossa käyttökelvottomaksi. Nykyaikaisessa sodassa olisi hulluutta lähettää sotalaivaa satamasta tahi armeijaa taistelukentälle, koska uudenaikainen kemia (myrkkykaasut, suunnattomat räjähdysaineet y.m.) ja lentokone voivat tuhota molemmat. Kun kirjoittaja tulee tällaiseen johtopäätökseen, niin hän tämän jälkeen kannattaa molempien apukeinojen voimistuttamista ehkäistäkseen hyökkäyssodat.

Tällaiset hassut johtopäätökset tiedemieheltä ovat yhtä väärät kuin "Chicago Tribunen" huomautus Lontoon laivastokonferenssista, jonka mukaan konferenssista ei ole odotettava suuria tuloksia sotien hävittämiseksi, koska "sodankäynti liittyy ihmisluonteeseen", ollen sen atavistinen varhaisperinnöllinen ilmaus, "eikä ihmisen luonne muutu", vakuuttaa lehti.

Jokainen historiaa ja yhteiskunnallista kehitystä ymmärtävä ihminen tietää, että sodat, olkoot ne valtioiden välisiä tahi sisällissotia, aiheutuvat taloudellisissa suhteissa esiintyvistä ristiriidoista, joilla on sangen vähän tekemistä ihmisluonteen ominaisuuksien kanssa. Niinpä kapitalistinen järjestelmä, synnyttämällä keskenään kilpailevia ja vastakkaisia voimia, ajaa ne yhteentörmäyksiin, joissa käytetään kunkin aikakauden voimakeinoja. Garvanin huomautuksissa taasen historia toistaa itsensä. Ennen maailman sotaa ennustettiin, että silloinen murhatekniikka on muodostunut niin tuhoisaksi, etteivät riistovaltiot kykene käymään sotaa muutamaa viikkoa tai korkeintaan kolmea kuukautta pidemmän ajan. Sota kuitenkin muodostui yli neljä vuotta kestäväksi kamppailuksi, joka päättyi vasta sitten, kun toinen taisteleva puoli ehtymättömillä varoillaan sai uuvutettua toisen näännykseen, ja sisäinen hajaannus teki lopun vastustajan taistelukuntoisuudesta. Niin kauan kun nykyinen yhteiskuntajärjestelmä on pystyssä, ei sodan vaara tule poistumaan tehtäköön millaisia keksintöjä tahansa.

Naisten osasto

Katsaus C.T.N. Liiton osastojen toimintaan Keski-Ontarion alueella

C.T.N. Liittoon kuuluvia osastoja on tällä alueella kaikkiaan 12, siihen voimme lisätä alueemme kaksi palvelijatarosastoa, jotka ovat Sault Ste. Mariessa ja Sudburyssa. Näiden naisosastojen yhtenä tärkeimpänä tehtävänä on ollut sellaisten työläisnaisten mukaan, joukkotoimintaan saattaminen, jotka vielä ennemmin eivät ole kuuluneet mihinkään järjestöihin. Saada heistä kasvatettua tietoisia ja kykeneviä osanottajia köyhälistön vallankumoustaisteluihin niin että nekin naistoverit, jotka useassa tapauksessa vielä ovat työväenliikkeen vastustajia, vähitellen muuttuisivat sen toimivaksi voimaksi yhteisellä työläisten luokkataistelurintamalla. Joskin näiden naisosastojen toiminta kesänaikana on tällä alueella ollut vähän hiljaisempaa sin paikoin, mutta syksyn tultua niin ovat useimmat osastot ottaneet [illegible] kiinni koko hommaan. Siitä on meillä monta todistetta esim. niissä iltamissa joita naiset ovat hommanneet ja joihin tilaisuuksiin he ovat pyytäneet naissihteeristön tulla lähetettäväksi puhujaa; ja jotka pyynnöt on sihteeristö ollutkin tilaisuudessa täyttämään.

Opin ja tiedon halu on myöskin naisten keskuudessa kasvanut, sillä opintokerhoja on tälle alueelle perustettu tämän syksyn aikana 9—10 osastoon ja niihin joihin ei vielä ole sitä kerritty hommata ovat ja hankkeissa saada sen.

Näitä kerhoja perustettaessa on sihteeri, joka samalla toimi viimeisen neuvottelukokouksen valitsemana alueemme järjestäjänä naisosastojen keskuudessa, ollut aina saapuvilla ja parhaansa mukaan koettanut selittää opintokerhojen tarpeellisuutta ja välttämättömyyttä työläisnaisten tietoisuuden kohottamiseksi. Mitenkä me naiset yhteisesti keskustelemalla voimme kasvattaa itsestämme kykeneviä ottamaan oman paikkamme yhteisellä työläisten taistelulinjalla. Ymmärtäen sen että ainoastaan tietoisella ja valistuneella työväenluokalla on voitto. Opintotyöhön onkin kaikkien C.T.N. Liittoon kuuluvien jäsenten velvollisuus ryhtyä heti.

Sodanvaara on myöskin ollut yhtenä kaikista tärkeimmistä kysymyksistä meidän työläisnaisten keskuudessa. Sillä me ymmärrämme sen, että sota kuuluu kapitalistisen [illegible] olemukseen. Voidakseen säilyttää itsellään yhä edelleen enemmän riiston ja ryöstön mahdollisuuksia on heidän tarpeen kaikissa kapitalistisissa maissa lietsoa vihaa ja erimielisyyttä työläisten keskuuteen. Sitten tilaisuuden sattuessa edulliseksi heille itselleen ja johtaa heidät tappamaan toisiaan ilman minkäänlaista syytä. Tällä tavalla joutuvat miljoonat työläiset ja työläisnaiset uhraamaan henkensä ja verensä tuolle kapitalismin sodan moolokille, jonka ahneus ja saaliinhimo on niin herveä, että se vaatii miljoonain työläisnaisten uhraamaan miehensä, poikansa ja veljensä kanuunain ruoaksi ja raadeiksi. Ja kun kapitalistit kätyreineen koettavat [illegible] täyteen [illegible] kultaa, kärsivät tuhannet työläiset, mökkien asukkaat nälkää ja vilua.

Tänäpäivänä me voimme panna merkille sen kiihkon, jolla eri maiden kapitalistit varustautuvat uuteen maailman sotaan, [illegible] yhtenä tärkeänä pyrkimyksenään työläisten ainoan maan, Neuvosto-Venäjän kukistaminen. Siksi onkin meillä nyt juuri aika [illegible] kapitalististen sotien [illegible] joka ilmenee [illegible] sodan jälkeisissä [illegible] epäsiveellisyys nuorison keskuudessa on ollut [illegible] ilmiöiksi jälkeen viimeksi käydyn maailman sodan.

Meillä on myöskin tuhansia tapauksia kaikesta siitä kurjuudesta johonka naiset joutuivat sodan aikana. Sillä puutteen ja kurjuuden keskellä he vielä olivat pakoitetut tuottamaan kaikki [illegible], jolla sitten rintamalla olevat työläiset tappoivat toisiaan.

Muistaen kaiken sen kärsimyksen katkeran sarjan, jonka työläiset saivat kärsiä viimeksi käydyn sodan aikana, on meidän C.T.N. Liittoon kuuluvien naisten [illegible] ta ja saada [illegible] naiset. Juuri meille kuuluu tämä kutsu erityisesti; sillä tuleekin meidän koroittaa äänemme niin, että se kuuluu joka mökkiin. Kiteinä me emme saa jäädä sivuun, vaan julistaa sodan sodalle. [illegible] puolustamaan [illegible] vostoliittoa, kapitalistien hyökkäyksiä vastaan. Sillä vasta työläisten ja talonpoikain [illegible] hallitus voi vapauttamaan naisen siitä sorronalaisuudesta jossa se on ollut vuosituhansia.

Lakkotaistelujen tukeminen. Aina kun työläiset ovat olleet pakoitetut nousemaan vaatimaan itselleen edes hiukankin parempia olosuhteita, täytyessään tehdä raskasta työtä aamusta iltaan jokapäivä huonolla palkalla, tulisi meillä olla edes kunnollista ruokaa ja myöskin hiemaan vaatteita. Vaan nyt työläiset raataa vuoden toisensa jälkeen, koskaan saamatta edes kunnollista ravintoa itselleen ja perheelleen kaiken tuon jokapäiväisen työnsä palkaksi, vaatteista ja muusta puhumattakaan. Kun työläiset vihdoinkin, olosuhteitten yhä edelleen kärjistyessä, rupeavat vaatimaan lyhempää työpäivää, hieman parempaa palkkaa, unioittensa tunnustamista, suojelusvälineitä työpaikoille, jotka vähneet useimmiten kokonaan puuttuvat saattaen työläisten hengen aina vaaralle alttiiksi, jcten työläiset [illegible] raadannasta loukkaantuvat tai ruhjoutuvat kuollakseen, jotka tapaturmat ovat tälläkin [illegible] alueella jokapäiväisiä, niin nousevat kaivoskapitalistit, metsäparoonit, tehtailijat ja millä nimellä ne kulloinkin esiintyvät, säännöllisesti murskaamaan nämä työläisten lakkotaistelut, käyttäen mitä häikäilemättömimpiä menettelyjä työläisten vaimentamiseksi ja [illegible] varsinkin sellaisia tovereita kohtaan jotka ovat kykeneviä johtamaan tuota työläisten taistelua. Olkaamme mukana tukemassa tovereitamme noita kapitalistien hyökkäyksiä vastaan. [illegible] osastot [illegible] säännöllisesti keränneet varoja sekä julkituoneet mielipiteensä tuon kapitalistien raakamaisen menettelyn johdosta lakonalaisia työläisiä ja heidän johtajiansa vastaan.

Järjestymättömien työläisten järjestämisessä voivat C.T.N. Liiton osastot myöskin saada paljon hyvää aikaan, kun vain ottavat sen oikein sydämen asiaksi. Eikö juuri nämä tämänpäiväiset taistelut osoita sitä, että meillä olisi aika saada kaivostyöläiset tälläkin alueella kaikki yhtymään omaan järjestöönsä. Sillä työteho kaivannoissa on huipussaan ja kuolemat sekä tapaturmat jokapäiväisiä. Kaivostyöläiset joutuvat uhraamaan henkensä ja verensä, että kaivosparoonit saavat tuon 22 miljoonainsa vuosivoiton. Eikö tämä sentään jo vähän pakoita työläisiä mukaan liittymään yhteen. Kaikki naiset, koettakaamme kukin taholtamme saada miehemme yhtymään kaivostyöläisten järjestöön.

Nyt, toverit työläisnaiset, kun alkaa uusivuosi, niin aloittakaamme se oikein toiminnalla ja taistelulla viedäksemme voittoon alkamamme työ. — Lyyli.

Nuoriso ja väkijuomat

Mitäkö nuorisolla ja väkijuomilla yhteistä, [illegible] puhua nuorisosta ja väkijuomista. Todellakin ne kyllä eivät saisi olla missään yhteydessä toisiinsa.

Nuoriso! Sana nuoriso johtaa silmiimme nuoruutta, elämän iloa, kauneutta ja yleensä kaikkea hyvää ja jaloa mitä ihminen on elämässä [illegible]. Terve, reipas ja raitis nuoriso, [illegible] luomakunnassa. Tulevaisuus kuuluu nuorille!

Mutta sitten sana väkijuomat tuo silmiimme kaikkea mikä on alhaista ja rumaa, puutetta ja kurjuutta. [illegible]

[illegible]

kunnalle hyödyllisen yksilön elämä ja nuorison tulevaisuus.

Nuoriso raittiiksi, olkoon yksi meidän tunnuslauseistamme, jolla alamme alkavan vuoden työskentelyn.

Yksi täti.

Siirtolaistytön elämästä

Kirj. AILA

Katherine Dawson oli 20-vuotias tyttö. Vanhempiensa kanssa asui hän ahtaassa huoneustossa suurkaupungin laitakadulla. Perhe oli tullut Scotlannista Canadaan Katherinen ollessa n. 17 vuoden ikäinen. Isä Dawson oli tavallinen päivätyöläinen, joka elätti isoa perhettään satunnaisista töistä ansaitsemallaan niukalla palkalla. Eipä ollut toimeentulo täällä uudessa maassakaan paljoa parempaa kuin kotimaassakaan.

Scotlannissa ollessaan oli Katherinen täytynyt lähteä kotoaan työhön jo 13 vuoden ikäisenä. Ensin palvelukseen, myöhemmin tehtaaseen. Samoin veljensä Jimmy, joka oli häntä vuoden vanhempi. Toiset lapset olivat kaikkia nuorempia. Mutta sama kohtalo oli heillä edessään täällä, kuin vanhemmilla lapsilla entisessä kotimaassaan. Niinpian kuin he saivat jotain työtä, heidän oli siihen käytävä käsiksi, sillä eihän isän pieni palkka mitenkään riittänyt heidän kaikkien toimeentuloon.

Täällä Katherine-tyttönen oli satunnaisesti milloin tehtaassa, milloin hotelleissa ja restauranteissa. Palkka oli pieni, siitä täytyi antaa äidillekin osan. Suuria ei jäänyt itselleen vaatetukseen y.m. omiin menoihinsa.

Kerran, työskennellessään paperilaatikkotehtaassa, oli hänellä vieressään ukrainalainen tyttö, Lina. Huveista kun keskustelivat, kertoi Liina käyvänsä tansseissa ukrainalaisella haalilla. Saipa hän Katherinenkin sinne tulemaan jonkun kerran. Liina kuului kommunistiseen nuorisoliittoon, ja kertoi tästä työtoverilleen. Ennen Scotlannissa ollessaan oli Katherinekin kuullut kerrottavan paljon työläisten lakkotaisteluista ja olihan isänsäkin joutunut kärsimään milloin työttömyyttä milloin joutunut olemaan lakoissa mukana j.n.e. Mutta itse ei tyttö ollut koskaan kiinnittänyt näihin asioihin lähempää huomiota.... Canadassa oloajallaan hän oli oppinut tietämään, että on olemassa Nuorten naisten kristillinen yhdistys, joka tekee "paljon hyvää" esim. siirtolaistyttöjen hyväksi, että on olemassa ammattialojen unioita, jotka kaikki ovat hyviä olemassa. Mutta kaikki muu höpinä oli hänen mielestään "bolshevismia", jolle ei kannata lainata mitään huomiota. On suorastaan syntiä sellaista jumalattomuutta harrastaa. Katsoipa hän ensin Liinaakin kummeksuen, että minkälainen se oikea bolsheviki sitten on. Mutta Liina koetti vointinsa mukaan selostaa Katherinelle kommunistisen nuorisoliiton tarkoitusta ja periaatteita.

Vapaaillat tavallisesti kuluivat tansseissa ja liikkuvissa kuvissa. — Mutta kauan ei tätä nuoruuden aikaa kestänyt. Syksyn sateiden mukana tuli kylmyys ja ankara yskä, joka alkoi itsepintaisesti vaivaamaan Katherinea. Rupesi väsyttämään, mutta siitä huolimatta — jalkoja vain tanssitti. Ei koskaan niin väsyttänyt, etteikö olisi illalla työstä tultua jaksanut vielä lähteä ulos, eihän tok.. Elämä on niin lyhyt! Tyttö kokeili kaikki ilmoitetut parannuslääkkeet, mutta näistä ei ollut vähäistäkään hyötyä, yskä vain paheni. Äiti sai vihdoin hänet lähtemään lääkäriltä apua etsimään. Tarkastettuaan tytön rinnan, määräsi lääkäri tytön menemään klinikkaan, uudelleen tarkastettavaksi. — Klinikassa totesivat lääkärit hänellä olevan keuhkoissa vikaa, ja määräsivät parantolaan.

Raskain askelin kulki tyttö nyt kotia kohden. Mennä parantolaan, ei tehdä työtä, on samaa, kuin lakata elämästä, hänelle. Kotona kun hän oli kertonut asian, oli se kova isku äidille, sillä nyt lakkaisi Katherinen tuoma avustus tulemasta! Tämä oli äidin mielessä, sillä täytyihän hänen aina laskea tarkkaan jokainen sentti, mitä tulee, että ne riittäisivät, edes jotenkin. Jonkun päivän kuluttua tuli Katherinelle käsky tulla uudelleen klinikkaan. Täällä hänelle selostettiin, että hänet lähetetään ensitilassa parantolaan kaupungin puolesta. —

— Parantolaan saavuttuaan, huomasi tyttönen, että rahaa hän täälläkin tarvitseisi. Eihän hänen rahansa olleet koskaan riittäneet lämpimiin alusvaatteisiin. Eikä hän ollut ajatellut, että ne olisivat tarpeellisiakaan. Vanhempansa eivät luonnollisesti voineet koskaan hänelle lähettää rahaa. Katkeralta tuntui katsella, kun toisille tytöille saapui kotoa milloin mitäkin. Hänelle ei koskaan. Joskus harvoin Jimmy-veljensä lähetti dollarin kirjeen sisällä.

Oltuaan jonkun viikon parantolassa, ja yskänsä parannuttua, saatuaan runsaasti lepoa ja raitista ilmaa, pääsi Ktherine tarjoilijaksi parantolan ruokasaliin. Tästä työstään hän sai nyt vähän käyttörahaa ja tästä hän säästi toivottavaa poispääsyä varten matkarahan.

Seuraavana keväänä pääsikin Katherine pois parantolasta. Mutta — eihän hänellä ollut kotia jossa hän olisi saanut levätä ja vaalia terveyttään. Ei, raskas työ oli edessä nyt niinkuin ennenkin. Kesä meni sentään hyvin. Mutta sitten taasen saapui kostea ja kolkko syksy. Lämpöisiä villavaatteita olisi pitänyt saada. Eikä työtäkään olisi saanut tehdä niin paljoa. Yskä palasi uudelleen. Ei auttanut muu kuin palata takaisin parantolaan. Täällä hän pääsi entiseen työhönsä takaisin.

Mutta uusi käänne oli tulossa tämän nuoren työläistytön elämään. Kaupunki oli saanut selville, että hän ei ole ollutkaan vielä 4 vuotta täyteen Canadassa, niin ollen ei tämä suurkaupunki voi maksaa hänen sairaalakustannuksiaan pitemmälle. Tytön isältä kysyttiin, josko tämä voisi suorittaa osan, tai voisi ottaa tytön kotiin parantolasta. Isä ei luonnollisesti voinut maksaa yhtään ja — eikä hän voinut luvata ottaa Katherinea kotiinkaan.

Katkeralta tuntui tytöstä ajatella, että hänellä ei ole kotia, ei mitään paikkaa, mistä hän voisi turvaa ja suojaa itselleen etsiä. Hän ajatteli elämäänsä, joka oli ollut palkkatyössä raadantaa jo lapsuudesta saakka ja tämä on palkka loppujen lopuksi! Vaistomaisesti tunsi hän vihaa niitä kohtaan, joilla on elämässä kaikkea. On rahaa, jolla voi ostaa terveyttä jos sen sattuisivat joskus menettämään. Mutta hänen laisillaan, kurjilla, ei ole mitään!

Eräänä iltana päiväntyöstä päästyään, pesi hän vähät vaatteensa tapansa mukaan ja meni levolle toisten tyttöjen kanssa.... Yöllä heräsi hän siihen, että hoitaja seisoi hänen vuoteensa vierellä, ja käski hänen pukea, sillä häntä on tultu hakemaan. "Hakemaan, minua, ketkä?" kyhyy Katherine unisena, tajuamatta heti mistä oli kysymys. "Siirtolaisviranomaiset. Ja Katherinen on nyt paras kiiruhtaa, sillä heillä ei kuulu olevan aikaa odottaa", vastaa hoitaja, alkaen kerätä tytön vaatteita ja tavaroita. Nyt Katherinelle alkoi selvitä, mikä on kysymyksessä. Nyt hänet siis vietäisiin kotimaahansa! Karkoitettaisiin. Tuskin saattoi hän pukeutua, niin häneen koski tämä tieto.

Epätoivoissaan hän ajatteli vedota siirtolaisvirkailijoihin, ja meni näiden puheille. "Ei nyt ole oikaa itkeä, matkaan vaan nopeasti", sanoi toinen miehistä kun tyttönen meni vieraiden vastaanottohuoneeseen heitä puhuttelemaan. "Mutta minulla on niin vähän vaatteita, ja nekin ovat pestyt, kuivamassa. Niitä en voi jättää, kun minulla ei muutakaan ole. "Kyllä ne matkalla kuivavat, olkaa hyvä ja pistäkää laukkuun vaan," kuului tyly vastaus....

Ei ollut armoa tytölle. Itkien laittoi hän kuntoon pienen matkalaukkunsa, sulloen siihen märät vaatteensa. Seuraa hätäiset hyvästit toisille tytöille ja hoitajattarelle — ja niin viedään tyttö pois! Poliisi ei mennyt asemalla junaan, vaan uskoi Katherinen siirtolaisvirkailijain huostaan.

Junassa itki Katherine kauan, siksi kunnes kyyneleet kuivuivat. Ihmetellen katsovat toiset matkailijat tätä. Vihdoin eräs nainen siirtyi puhuttelemaan tyttöä. Tälle kertoi Katherine elämänsä kovuudesta.

"Ja nyt minut viedään kotimaahani, jossa ei ole ketään, omaisia, ei pienintäkään valon pilkahdusta tule minulla olemaan tämän jälkeen elämässäni. Mutta mitä oli minulle kodista ja vanhemmistani turvaa tai iloa täälläkään. Itse olen elättänyt itseni jo pikku-tytöstä. Ymmärrän, että ei isällä ja äidillä ollut minulle antaa apua, mutta katkeralta tämä vaan tuntuu, lähteä näin pois, näkemättä heitä ja siskojani ja veljiäni. Olisi äiti voinut edes käydä minua katsomossa, jos hän olisi minua lapsenaan rakastanut. Silloin oli hyvin, kun jaksoin tehdä työtä, ja auttaa kotiväkeä, mutta nyt minua ei kukaan kaipaa, eikä muista," kertoi Katherine katkerana matkatoverilleen. Tämä pyyhkii kyyneleitä silmäkulmastaan ja ojentaen tytölle pienen summan rahaa, sanoo miettivästi: "Tässä, pikku ystäväni, uskon, että tämä pieni apu tulee teille suureen tarpeeseen. Säälimättömiä ovat virkailijat silloin kuin heidän käsivartensa ulottuu köyhiin työläisiin, sellaisiin, joilla ei ole minkäänlaista suojelijaa."

Katherine vaipuu jälleen surullisiin miettisiinsä. Hän koettaa löytää puolusteluja vanhempiensa näennäiselle välinpitämättömyydelle, mutta hän ei jaksa ajatella mielestään pätevää syytä siihen, miksikä nämä eivät tulleet häntä katsomaan, eivätkä lähettäneet hyvästijättöä edes kirjeellisesti. "Minä olen siis nyt jo, kuin kuollut heille".

— — —

Sumuisena syystalviaamuna lähenee laiva Scotlannin rannikkoa. Huolimatta syksyn synkästä ilmasta, tervehtivät matkustajat iloisina entisen kotimaansa rantoja. Toiset palaavat lännen kultalasta, jäädäkseen kotiseuduilleen, toiset tulevat tapaamaan omaisiaan jouluksi.

Mutta — tuolla seisoo Katherine, nojaten surullisena kaidepuuta vasten.... Ei häntä ollut kukaan saattamassa astuessaan laivaan Canadan rannassa, paitsi siirtolaisvirkailija. Eikä kukaan ole nytkään tervetulleeksi toivottamassa, saapuessaan syntymämaahansa, tänne, mistä hän neljättä vuotta sitten lähti, laivan viedessä häntä toiselle suunnalle, kohden kuviteltujen onnellisuuden ja suurten mahdollisuuksien maata — Canadaa.

Maasta se pienikin ponnistaa . . .

Maasta se pienikin ponnistaa,
se on totta ja ollut on aina,
ja ylväs se pienikin olla saa,
kun päätänsä ei alas paina.

Ei päätänsä paina, vaan ponnistaa
ja riuskana tietänsä raivaa —
ja suurtakin tietä, jos uskaltaa
eikä välitä taistelun vaivaa.

Ei valita, vaan yhä ponnistaa
läpi murron ja vaivan — niin voittaa,
ylängölle hän saapuu ja nähdä saa
kuinka kultainen huomene koittaa.
Nytpä hän pieni se ei olekaan
joksi itsensä uskoi hän juuri,
vaan valtias rikkaan ja mahtavan maan,
ihminen, ylväs ja suuri.

A. P.

Parhaimmat onnittelut valtiollisille neropäteille

Onnittelemme. Suomen sisäpoliittinen valtioviisaus on kerrankin loiskahtanut vakan alta, loistamaan kuin parhain talikynttilä.

Maalaisliittolainen hallitus on antanut määräyksen, että julkisissa kokouksissa, huveissa y.m. ei saa esiintyä kiihtymystä ja pahennusta herättävissä pukimissa, joiden väri, malli tai niihin kiinnitetyt merkit osoittavat, että niiden kantajat kantavat lakia ja oikeusjärjestystä vastaan murjottavaa mielialaa, sillä tällaiset pukukappaleet ovat omiaan vakavasti häiritsemään yleistä järjestystä, sanoo hallitus.

Sisäministeriö kehoittaa kaikkia maaherroja joulukuun 26 p:nä v. 1894 annetun kuvernöörien ohjesäännön 8 pyk. (anteeksi arvoisa hallitus, eihän tämä ohjesääntö vain ole bobrikoffarien antama kun se on heidän valtakaudeltaan?) nojalla kieltämään mainitunlaisten pukumallien käytön yleisillä paikoilla j.n.e. sakon uhalla ja myöskin ilmoittamaan asian kaikille poliiseille tiedoksi ja tarkoin noudatettavaksi. (Tarkottaako viimeinen pääkappale, että poliisit eivät saa pitää punaisia paitoja? Vai?)

Hallituksen määräys on annettu mahdollisesti Lapuan pieksäjäisten johdosta. Suojelijat ja körttiläiset kuuluivat ärsyyntyneen siitä kun työläisillä ei ollut körttejä eikä ässähihaisia takkeja ja alkoivat pieksää työläisiä. Hallitus on nyt kieltänyt erinäiset puvut, ymmärtääksemme työläisten puvut. Mutta olisikohan hallitus kieltänyt suojelijain ja körttiläisten pukujen käytön, jos työläiset olisivat sattumalta ennättäneet ärsyyntyä ensiksi ja olisivat alkaneet pieksää körttiläisiä ja suojelijoita? Kysymme noin puolueettomuuden nimessä.

Oletamme, vaikka sitä ei aivan selkiästi sanotakaan, että tämä dekreetti on tarkoitettu suurin piirtein ja pääasiassa työläisten püseroita vastaan. Mutta jollei sitä tarkemmin selitetä, niin mikäs tässä on mullakaan vedotessa tuohon dekreettiin.

Meitä ovat kuitenkin aina ärsyttäneet suojelijoiden sarkajärmakat, ässät ja hakaristit ja kun kerran hallitus suojelee nyt kansaa ärsyyntymästä ja mekin kuulumme kansaan, ja kun suojelijoiden hakaristit ovat ilmeisesti Saksasta lainattuja, joka ne on vuorostaan lainannut itämaiden raakalaisilta ja ovat hakaristit siis ilmeisesti mongoolilaista isänmaallisuutta vastaan, niin saammeko me nyt komentaa poliisin repimään yleisillä paikoilla, huveissa ynnä muualla suojelijoilta hakaristit hihasta? Vai saammeko mahdollisesti käyttää itse Lapuan lakia?

Onko otettu huomioon, että Suomen ratsuväellä on ärsyttävän punaiset housut? Malli saatu rajan takaa Ranskasta. Mitäs näille punaisille housuille nyt uuden asetuksen mukaan on tehtävä? Saako joku ärsyyntynyt antaa punahousuisen pollarille?

Entäs herrastanttojen ja -daamien punaiset, keltaisen, hillakat y.m. väriset, suorastaan miesten ärsyttämiseksi rynkätyt hepene ja hirvittävät rimpsut? Miten niiden kanssa on tehtävä? Saako antaa ärsyttäjän pollarille?

Ja mitämaks on tehtävä pelastusarmeijalaisille? Ovat suorastaan mahdottomia kuvatuksia pukunsa puolesta. Ovat tuoneet vielä mokoman marakattipukumallinsa maan rajojen takaa Englannista tai ties mistä. Siis suorastaan isänmaan vastaisia. Jokos saa alottaa isänmaallisen repimisen?

Entäs körttiläiset. Ovat tuoneet pukumallinsa Ruotsista, jonne se on tuotu aina vanhasta Israelista. Körttinaisilla on vielä aivan epäisänmaallisesti püseron körttihelmat hameen päällä ja körttimiehillä on nykyaikainen synnillinen polkkatukka. Mikäs kanta näihin nähden nykyisen korkeamman valtioviisauden mukaan on otettava? Saako poliisilla repäsyttää körtit pois? ?

Niin, kuten sanottu, hallitus on antanut korkeasti viisaan dekreetin. Suomalainen valtiotaito on nyt kerrankin astunut kaikessa loistossaan esiin ja tullut kruunatuksi. Mutta nyt on lausuttu vasta viisaus pääpiirteissään. Selvennystä kaivattaisiin yksityiskohtiin ennenkuin kaikki olisi täydellistä.

Omasta puolestamme ilmoitamme, oi korkeasti kunnioitettava hallitus, että emme ole tähänkään asti mitenkään ärsyttäneet ketään puvuillamme tai muilla isänmaan vastaisilla merkeillä eikä friskuilla. Jollei nyt iäsnmaallisia porvareita ole kiihoittanut ja ärsyttänyt se, että pukumme ovat tupanneet olemaan kolmannen luokan kankaista ja usein nukkavieruja, mutta se on johtunut köyhyydestä, uskokaa pois.

Kerran meiltä kyllä lipsahti paidan helma housujen päälle, mutta vakuutamme, ettei ollut tarkoitus rikkoa lakia, ei ärsyttää isänmaallisten mieltä eikä kumota tätä laillista yhteiskuntaa. Vakuutamme, että se oli pelkkä sattuma, aivan suoranainen vahinko.

Pyydämme ottamaan huomioon lieventävänä asianhaarana.

(T.T:ssa Inkvisiittori).

Kirkland Laken uutisia

Suurta ja ennen kuulumatonta on tulossa joulunaikana! Jouluaattoiltana on vapaa iltama ja vapaa ravintola kaikille, pöydät koristettuna hyvien leivosten keralla.

Joulupäivän iltana on kappale, mitä valtavampia. Kaikki uudet kulissit on johtajamme maalannut, ja uusi puvusto. Kaikkineen uudet näyttämölaitteet, jotka saa nähdä tässä tilaisuudessa, maksavat kahdeksan tai yhdeksän sataa dollaria. Kannattaa tulla, toverit, vaikka etempääkin, katsomaan ja kuulemaan tällaista tilaisuutta. Johtajallamme on sydän asiana saada onnistumaan tämä tilaisuus ja samoin kuiskeita kuuluu näyttelijöiden taholta. Siis terve tuloa läheltä ja kaukaa.

Nuorisoliiton uuden vuoden aaton juhlat; niissä on ohjelma arvokasta ja monipuolista; myöskin uusi ja parhain musiikki, jonka tahdissa tanssitaan yöllä kello 2:teen. Toivon nuorisoliiton puolesta, että saavumme satalukuisina, nuoret sekä vanhet, katsomaan mitä nuorisoliittomme on haalille silloin hommannut. Sen vakuutan, että näistä kekkereistä ei tule lystit kesken loppumaan. Nuorisomme on tehnyt monta kuukautta työtä tämän illan onnistumiseksi.

Naisliiton työkokous pidettiin t.k. 18 p. Valittiin uusi johtokunta tulevaa toimintaa varten. Päätettiin pitää iltamat tammik. 15 p. Valittiin 3-henkinen toimikunta iltaman valmisteluun. Päätettiin maksaa pioneerien kesäkämppäyksestä jäänyt velka osuuskauppaan. Naisliiton seinälehti päätettiin ottaa pois haalin seinältä. Sihteeri ilmoitti, että on tullut rekisterikaavakkeet, jotak tulee täyttää ja samalla tehdään jäsentarkastus, joka jäi sihteerin, jäsenkirjurin sekä organiseeraajan tehtäväksi. Valittiin tilintarkastajat. Seuraava naisliiton kokous on uudenvuoden iltana kello puoli 8. Uuden ja vanhan johtokunnan kokous on saman päivän iltana kello puoli 7. Naisliitto päätti avustaa ohjelmalla metsätyöläisten iltamaa ja myöskin antaa ohjelmaa jouluaattoiltana. Naisliitto päätti avustaa näyttämöpukujen laittamisessa kappaleeseen Itsevaltiasta väkevämpi. Tuotiin ehdotus että naisliitto avustaisi kirjoituksilla työmaalentolehtisiä, joka päätettiin ottaa huomioon. Toivotaan että naiset saapuisivat runsaslukuisina seuraaviin kokouksiin, sillä nykyään on ollut laimea osanotto kokouksiin. Ehkäpä syynä on monellekin nämä joulukiireet, mutta tulevaisuudessa otamme tosi tarmolla naisina yhteistyöhön osaa. — Valittu.

Vuonna 1918 Nurmon Paukanevalla

Muistelma

Yksinäinen veturi vislaa Seinäjoen asemalla. Kaksi jalankulkijaa kävelee Nurmon osemalta Seinäjoelle päin. On kaunis kevättalvi, iltayö, ja valoisa kuutamo.

"Siellä tulee ylimääräinen juna", sanoi naistoveri, "ja on niin paljon lunta että miten pääsee sivuun".

"Eipä se taida tulla kauemmas tuota pehkutehtaan vaihdetta, koska pysähtyy siihen."

Veturi irroiteaan, ja lähtee Seinäjoelle takaisin. Jalankulkijat kulkee eteenpäin. Mutta mitä ihmettä? sieltä vaunusta kuuluu ihmisääniä.

"Ehkäpä punavankeja", huomauttaa miestoveri.

"Mitä ne niitä kuljettaa kylmässä tavaravaunussa, kun ei näy olevan edes lämmityslaitosta".

"Hiljaa, siellä tullaan resiinalla."

Neljä miestä nostaa resiinan sivuun.

"Nyt meidän täytyy mennä sivuun, ettei ne hurtat meitä näe".

Pian peittää hieno näreikkö jalankulkijat, vaikka paksu lumi vaikeuttaa.

"Ulos vaunusta!" komentaa jääkäri— — —

Neljätoista ihmistä astui plos vaunusta, komentoista vuotias poika ja yksi nainen mukana.

"Mihin meitä viedään?" kysyy nainen.

"Ryssäin kanssa riijuulle", ivailee jääkäri.

"Kävelkää nopiaa punikit, meillä on kiire", huutaa jääkäri.

— — —

Laukaus....

"Oi, oi!.... ja taas!" ....

"Äiti, äiti! Minä haluan sinut nähdä vielä!" huutaa poikanen.

"Ampukaa koirat nopeasti!" huutaa nainen.

Neljästoista laukaus viimein....

Pakkastiainen piipittää, pakkanen narskuu. Kaksi ihmistä itkee. Kuu vetää itsensä hienon pilven alle.

Seuraavana päivänä toimitetaan hautaus kylmään nevaan.

Oi ihminen, kun et tunne etsikkoaikaasi! ....

Nhoj Aloki.

Kaksi juutalaista matkusti automobiililla lännelle, yht'äkkiä ilmestyi maantierosvo tielle. Toinen juutalainen, joka oli velkaa toverilleen, huomasi aseman ja otti viisikymmentä dollaria taskustaan ja sanoi: Tässä veliseni, maksanpa nyt sen summan, jonka olen sinulle velkaa.

Rouva Jones postitoimistossa: Minä olen odottanut lääkepakettia viikon eikä sitä ole vielä saapunut. Postinhoitaja: Täyttäkää tämä planketti ja mainitkaa valituksenne syy. Rouva Jones: Hyvä, jos te tahdotte tietää, niin se on [illegible] ruuansulatus.

UUTUUS

Uusi, kauan kaivattu arvokas kirja

Saapui juuri nyt Suomesta

Tätä kirjaa ovat jo useat ennakolta tiedustelleet ja voimme nyt ilonlella ilmoittaa, että ne, jotka haluavat saada sen itselleen, tai jollekin ystävälleen, hankkia sen joululahjaksi voivat sen saada hakemalla tai tilaamalla Vapauden kirjakaupasta Sudburyssa. Kysymyksessä oleva kirja on:

KOTILIEDEN LÄÄKÄRIKIRJA

Toimittanut KAROLINA ESKELIN, ent. sairaalanlääkäri.

Avustajina:

WOLD BACKMAN, sairaalanlääkäri, professori.
GÖSTA BECKER, sisätautiopin professori.
H. FABRITIUS, mielisairasopin professori.
H. FEDERLEY, perinnöllisyysopin ja rotuhygie. ylimäär. professori.
V. GRÖNHOLM, silmätautien professori.
J. HACKELSTAM, hermotautiopin ent. ylimäär. professori.
O. VON HELLENS, terveysopin professori.
YRJÖ KAJAVA, anatomian professori.
ALI KROGIUS, kirurgian professori.
J. L. LYDECKEN, sairaalan lääkäri.
YRJÖ MEURMAN, korva-, nenä- ja kurkkutauti dosentti.
A. J. PALMEN, lääninsairaalan ylilääkäri kirurg. dosentti.
PAAVO PIRILÄ, sukupuolitautien entinen dosentti.
INA ROSQVIST, Helsingin kaupungin tuberkuloosilääkäri.
ELSA RYTI, bakteeriopin ja serologian dosentti.
F. SALTZMAN, Mariansairaalan ylilääkäri, sisätautiopin dosentti.
M. SAVOLIN, sisätautiopin dosentti.
T. V. TALLQVIST, sisätautiopin professori.
E. TAMMISALO, yliopiston hammaslääketieteen opettaja.
I. TANNER, yliopiston lääkevoimistelun aliopettaja.
G. A. WETTESTRAND,
ARVO YLPPÖ, röntgenologi, lastentautiopin professori.

Toinen painos.

Kirjan koko on 820 suurikokoista sivua ja on sidottu koviin vaatekansiin nahkasaranoiden kanssa.

Hinta $6.50

Lähetetään postivapaasti kaikkialle.

Jouduttakaa hankkimaan tämä kirja itsellenne tai ystävillenne.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

JÄRJESTÖN ASIAT

Järjestäjä saapuu Pohjois-Ontarioon

Suomalaisen järjestön naispuhujan, Lyyli Toivosen matkaohjelma

Suomalaisen järjestön naispuhuja toveritar Lyyli Toivonen tulee saapumaan Pohjois-Ontarioon, jossa [illegible] suomalaisia osastoja ja työläisnaisten osastoja järjestämään kokous- ja puhetilaisuuksia seuraavissa paikoissa allamainittuina päivinä:

Larder Lake torstaina jouluk. 26 pnä.
Rouyn, Que., perjantaina jouluk. 27 pnä.
Kirkland Lake lauantaina jouluk. 28 pnä.
Rosegrove sunnuntaina ja maanantaina jouluk. 29—30 pnä.
Timmins tiistaina ja keskiviikkona jouluk. 31 ja tammik. 1 pnä.
South Porcupine torstaina tammik. 2 pnä.
Pottsville perjantaina tammik. 3 pnä.
Timmins lauantaina tammik. 4 pnä.

Toveritar Toivosen matka tulee erikoisesti kohdistumaan järjestömme jäsenrynttäyksen ja työläisnaisten osastojen toiminnan edistämiseen. — Kehoitamme tovereita ottamaan parhaansa näiden tilaisuuksien onnistumiseksi.

Eräs jouluaatto metsäkämpällä

He olivat koko aamupäivän temmelläneet kuin henkensä edestä. Suuret puut olivat ryskyen kaatuneet tantereeseen. Välillä ei kuulunut muuta kuin "rouskotin" eli sahan sihinä. Pölkky toisensa jälkeen irtautui rungosta. Sitä seurasi Jallun kumeat kirveen iskut, hänen karsiessaan oksia puun latvuksilta. Mutta voimakkaampana kuului Kassun lekan ääni, hänen lyödessään "leitsiä" pölkkyjä halkoseiksi.

Yksi suuri puu vielä seisoi pystyssä hakkauksen laidassa, mutta sekin oli jo kuolemaan tuomittu. [illegible]

[illegible] voimalla iskee puu keskelle halkokasaa.

Kuin säikähtäen pölähtää ilmaan nuori lumi [illegible] jonka puun latva synnyttää iskiessään maahan. Puun tyvi ponnahtaa korkealle, josta se raskaasti putoo alas, jääden liikkumattomana paikalleen.

— Eikö pidetä pieni tupakka tunti? virkkaa Jallu, pyyhkien hikeä otsaltaan.

— Pidetään vaan, myöntää Kassu, istuen kannon päähän.

— Siellä kaupungissa ne pojat pitävät nyt hyvää aikaa ja meidän täällä täytyy korvessa jouluamme viettää, sanoo Jallu alakuloisesti, sytyttäen savukkeen.

— Tämä on minulle jo toinen Joulu täällä Canadan korvessa, ja ties kuinka monta joulua täällä saan vielä viettää, — sanoo Jallu katkerasti.

Vanhemman toverinsa alakuloisuus oli tarttunut häneenkin. Juuri edellisenä päivänä oli suurin osa miehistä lähtenyt kaupunkiin viettämään joulua omaistensa ja tuttaviensa parissa.

Ne miehistä, joilla ei [illegible] ollut kaupungissa, jäivät kämpälle joulua viettämään.

Jallullakaan ei kaupungissa ollut ollut ketään, kenen vuoksi olisi sinne mennyt, hän kun oli vasta puoli vuotta ollut Canadassa. Hänen perheensä oli jäänyt vanhaan maahan.

Kassulla sitävastoin oli kaupungissa hyvinkin läheinen henkilö — hänen nuori vaimonsa, — joka siellä odotti Kassua tulevaksi jouluksi. Kuinka mielellään olisi Kassu tahtonut nyt mennä kaupunkiin viettämään joulua rakkaansa kanssa yhdessä. Mutta millä olisi vaimo elänyt kaupungissa, jos Kassu olisi mennyt sinne tuhlaamaan vähät rahansa. Hänen siis täytyi jäädä korpeen, vaikka sydäntä kirveli.

Äänettöminä istuvat miehet paikoillaan ja vetelevät sauhuja. Kummankin ajatukset liitelevät kaukana — rakkaimpainsa luona.

Kun Jallun savuke on palanut loppuun, nousee hän ja virkkaa: — Kun tämä puu on saatu haloiksi, niin pidetään halot pattiin ja lähdetään kämpälle; otetaan mekin joulu vaan hyvissä ajoin.

— Tehdään niin, ehkä Aaltonen onkin jo siksi saanut saunan lämpimäksi, niin päästään ajoissa joulusaunaan, sanoo Kassu, [illegible]

[illegible]

sanoi Kassu lyöden "leitsinsä" kannon päähän ja pannen kiilat viereen.

— Kolme koortia vähintäin, vastaa toinen, luoden arvostelevan katseen maassa oleviin halkoihin, ja tottunut halkomies ei arveluissaan paljon erehdy. Yhdessä he raivaavat pinon paikkaa "ripin" eli hakkauksen laitaan. Kassu asettaa seipään pystyyn pinoa vastaan ja Jallu tuo kaksihaaraisen tukevan oksan sille tueksi. Sitten he alkavat varovasti nostella halkoja pinoon, liika kovaa ei saanut halkoja heitellä pinoon, sillä silloin olisi pino tullut liika tiivistä. Kevyesti oli halko laskettava paikoilleen, piti koettaa saada vähästä paljon ja samalla tehdä hyvä työ, se kysyikin taitoa, sitä ei kykene hyvin tekemään muut kuin tottuneet halkomiehet.

Kassu asettelee halkoja pinon pohjalle ja Jallu jälessä täyttää pinon täysikorkuiseksi. Mittakepillä hän aina välillä koettaa pinon korkeutta. Pino yhä pitenee, siksi kunnes pieni läjä halkoja on enää maassa. Silloin Jallu mittakepillään mittaa pinen pituuden. — Kolme koortia ja kaksi jalkaa, sanoo hän. Kassu asettaa seipään mittakepin osoittamaan paikkaan ja kaksihaaraisen oksan sen tueksi. Halon hän panee haarukan päälle painoksi, se pitää seivästä pystyssä. Jälellä oleville haloille he sitten täyttävät pinossa olevan loven.

— No nyt se on tämänpäiväinen urakka tehty, sanoo Kassu, lyöden kintaansa kannon päähän.

— Kannattaa se nyt pistää tupakaksi, sanoo Jallu ja alkaa kiertää sätkää.

Kassu pistää puseron ylleen ja ottaa "rouskotin" olalleen, sanoen: — Otan sahan kämpälle, että saan sen pyhän aikana viilata. — Joko sinä olet valmis lähtemään?

— Aivan heti, katson vaan että kaikki kiilat tuli kannon päähän ettei lumipyry niitä peitä.

Äänettöminä laskeutuvat toverukset alas vuoren rinnettä notkossa olevalle polulle. Perätysten he astelevat polkua pitkin. Toisin paikoin notkossa olevalla polulla on vettä. Miesten "ropessien" pohjat kastuvat märkkiin pohjiin tarttuu nuori lumi kiinni, muodostuen koviksi tilsoiksi. Kassu potkaisee ropessillaan polulla olevaan puuhun. Tilsa irtautuu ropessista, se lentää edellä kulkevan Jallun jalkoihin, herättäen tämän unelmistaan. Jallu alkaa kertoa Suomessa olevista omaisistaan. Miten ikävä hänen oli ollut jättää vaimonsa ja kolme poikaansa sinne. Mutta niukka toimeentulo, raskaat verot ja kova poliittinen sorto Suomessa olivat pakoittaneet hänen lähtemään Canadaan. Hän toivoi pian saavansa ansaittua rahaa niin paljon, että voi perheensä hommata tähän maahan.

Kassu huomasi, että mitä enemmän Jallu puhui perheestään, sitä enemmän tämä näytti lämpenevän.

— Tuossa on kunnollinen perheen isä, ajatteli Kassu ja hän kysyy toveriltaan:

— Oletko sinä koskaan ollut ryyppymiehiä?

— Olen joskus, mutta kymmeneen vuoteen en ole ryyppyä ottanut. — Jallu on hetken vaiti, mutta sitten hän jatkaa: — Jo pienenä poikana opin juomaan, sillä vanhempanikin joi. Mieheksi tultuani tuli minusta oikea juomari. Eräänä iltana menin kotia tavallista enemmän humalassa, en muistanut, mitä silloin tein. Mutta seuraavan aamun muistan ikäni. Herätessäni vuoteeltani jyskyttävin ohimoin, näytti vaimoni — itkien — minulle ruumistaan, se oli täynnä mustelmia. Ymmärsin heti, että olin edellisenä iltana pidellyt häntä pahoin. Minut valtasi kova sääli vaimoani kohtaan, samalla hä pesin itseäni niin äärettömästi. — — Kyyneleet silmissä pyysin vaimoltani anteeksi vannoin silloin, etten enää koskaan ryyppää, valani olen pitänyt jo 10 vuotta. Näin jutellen saapuvat miehet kämpän eteen.

— Poiketaanpas kokkikämppään ehkä Pesos-Vikillä on siellä kahvia kehoittaa Kassu.

Aivan oikein, Pesos-Vikillä oli aina kahvit kuumana, kun miehet tulivat metsästä.

Pesos-Vikki oli kaikilta miehiltä pidetty vanha metsäjätkä, hän oli kämpällä kokin apulaisena, mutta nyt oli kokki mennyt jouluksi kaupunkiin ja Pesos-Vikki oli jäänyt yksin hoitamaan kokin virkaa.

Pitkä Aaltonen, joka edellisen iltana kortilla oli hävinnyt itselleen saunan lämmityksen, oli tehnyt työnsä perusteellisesti. Löylyä tuntui olevan, mutta kyllä sitä metsäjätkien nahat sietikin. Siiterivihdat läiskyivät lauteella. Joku heittää aina välillä vettä kiukaaseen, josta kuuma höyry sihisten syöksyy lauteelle.

Kesken kaiken kuuluu huuto: — Sauna palaa! Alastomina, vaatteet kainalossa ryntäävät miehet ulos. Joku on ottanut vesiämpärin käteensä, jolla vieressä olevasta järvestä hakee vettä.

Saunan katto on ilmiliekissä vesiämpäri toisensa jälkeen tyhjenee sinne. Toiset lumella sammuttavat tulta. Pian onkin tuli sammutettu, miehet pääsevät takaisin saunaan jatkamaan keskeytynyttä kylpemistään.

Hetken perästä mies toisensa jälkeen lähteen saunasta vaatteet kainalossa. Toisia tulee aina tilalle, viimeisenä saunaan menevät ystävämme Jallu ja Kassu. Jäätyään kahden saunaan, he vielä pitkän aikaa loikoilevat lauteella, tuntuu niin suloisesti raukasevan saunan lämpimässä.

— Kenenkähän ansiosta saamme nyt nauttia tästä suloisesta lämpöisestä? — virkkaa Kassu.

— En tiedä, mutta hyvä laitos tämä sauna on, se on suomalaisille metsämiehille ihan välttämätön.

— Mutta kyllä se nyt vähältä piti, ettemme jäänyt ilman joulusaunaa. On tämä sauna kyllä monta kertaa ennenkin syttynyt palamaan, mutta aina se on saatu sammutettua. — Katsohan, miten nokiset tämän seinät ja katto ovat. Näetkö, miten reikiä on ilmestynyt kattoon, kiukaan kohdalle?

— Kyllä tämä sauna vielä kerran palaa, minusta tämä on liian matala. Katto on liika lähellä kiuasta, kiuas kun kuumenee liikaa, niin se helposti sytyttää katon tuleen. Tähän tapaan haastelivat toverukset saunasta, nauttiessaan sen lämpimästä. Vihdoin he alkoivat peseytymään, sitten vielä hyvä lähtölöyly ennenkuin poistuivat saunasta.

Tultuaan kämppään, huomaavat he, että osa ennen kylpeneistä on tavallista iloisemmalla tuulella. Jurvan Ottoa kovin tuppaa laulattamaan ja "nauravan" Jussin silmät loistavat kirkkaina kuin joulutähdet.

Tiedustellessaan syytä tähän iloon saavat he tietää, että Pesos-Vikillä kokkikämpän nurkassa on hyvää joulusahtia, joka saa miehissä nousemaan joulutunnelman..

Niin on päivä kulunut iltaan, miehet kämpässä odottavat kutsua illalliselle, mutta kun mitään kutsua ei kuulu, niin Kassu sanoo: — Pistäydyppä katsomassa kokkikämpässä, eikö se joulu-illallinen ala jo valmistua.

Hän astelee pihan yli kokkikämppään. Se on aivan pimeä. Kassu ottaa tulen tulitikulla, penkillä makaa Heinon Vikki täydessä unessa, Heinon Vikki on myös vanha metsäjätkä, Pesos-Vikin paras ystävä ja juomaveikko, muuten miesten parhaimpia.

Kassu astuu keittiön puolelle, tulitikun valossa hän huomaa Pesos-Vikin seisomassa "stouvin" ääressä hyvin avuttoman ja onnettoman näköisenä. Hän näyttää käsittävän että hänen pitäisi laittaa ruokaa, mutta mitään ei hän kykene tekemään, avuttomana vaan tuijottaa stouviin. Kassu huomaa toisen avuttoman tilan, hän päättää auttaa ruuan laittamisessa vointinsa mukaan. — Saanko auttaa illallisen keitossa? kysyy hän. Pulassa oleva onneton kokki huomaa nyt vasta Kassun. Hänen katseensa kirkastuu, hyväkyvästi hän nyökkää päätään.

Kassu tekee tulen uuniin ja asettelee kattiloita tulelle. Kiitollisena kokki hakee tynnöristään sitä hyvää joulusahtia, joka kämpän nurkassa jo viikon päivät oli joulua odottanut. Maistettuaan sitä, toteaa Kassu sen kyllin hyväksi saamaan alkaan miehissä joulutunnelman.

Heinon Vikkikin on herännyt, hoippuen hän astuu keittiöön. — Vieläkö sitä sahtia on? kysyy hän. Ja onhan sitä. Ystävälleen kehasee Pesos-Vikki: — Tämä Kassu se on kunnon poika. Mikä minua olisi auttanut, jos ei olisi Kassua?

Heinon Vikki taas puolestaan alkoi Kassulle kertoa ystävänsä menneisyyttä. — Tämä Pesonen se on ollut pulska poika nuorena, uskotko sä? — Hän oli myllärin renkinä Suomessa ja hänellä oli komia akka, eikös ollutkin? kysyy hän ystävältään. Pesos-Vikki, joka ei koskaan puhu menneisyydestään nyökkää myöntävästi.

— Miksi hän on eronnut akastaan? kysyy Kassu.

— Näätkös, tämä Pesonen kun tuli tähän maahan ja hän kun ei osaa kirjoittaa, että vois akalleen kirjoittaa, niin ne välit on katkenneet kuin itsestään.

Näin jutellessa, ja Pesos-Vikinkin jo kyetessä antamaan neuvoja ruuan laitossa — sai kuin saikin Kassu jouluillallisen pöytään.

Kun miehet saapuvat illalliselle, esittää Pesos-Vikki pahoittelunsa, kun nyt sattui näin hairahtumaan, ja kun illallinen meni näin myöhään. — Mikä minua olisi auttanut, jos ei olisi ollut Kassua? sanoo hän lopuksi. Miehet antavat anteeksi Vikin hairahduksen, sillä onhan nyt joulu. "maassa rauha ja ihmisillä hyvä tahto". He ymmärtävät, että ainoa ilo Vikin yksinäisessä elämässä on ottaa pieni känni ja onhan nyt Vikilläkin joulu.

Kukaan ei näytä olevan tyytymätön Kassun laittamaan illalliseen.

Vielä miesten noustessa illallispöydästä, kertaa Vikki, ties kuinka monennen kerran: — Mikä minua olisi auttanut, jos ei olisi ollut Kassua?

Nauraen miehet poistuvat kämppäänsä, Kassu jää vielä tiskaamaan astioita. On jo myöhä, kun Kassu jättää kokkikämpän, ulkona hän pysähtyy hengittämään raitista talvi-ilmaa. Ilma on tyyni, kirkkaana loistavat tähdet avaruudessa, valkoinen lumi on pukenut maan talvipukuun. Luonnossa on oikea joulutunnelma.

Vastakohtana tälle kaikelle ovat mustat, tervapaperilla päällystetyt kämpät sekä jylhät, paljaaksi hakatut vuoret ympäristössä.

— Kuinka kolkkoa ja yksinäistä onkaan metsämiesten elämä, — ajattelee Kassu. Ajatuksensa siirtyy kokkikämpässä oleviin ystävyksiin, jotka jo pari vuosikymmentä ovat raataneet Canadan korvissa, ja heidänlaisiaan jätkiä on paljon..

Täällä karkean luonnon keskellä — jossa ainoa ilo on heillä viina — muuttuvat he karkeiksi käytökseltään. Mutta jos joku joskus pääsee kurkistamaan heidän sisimpäänsä, niin saa usein nähdä vilpittömän ja rehellisen sydämen. Heidän suurin kirouksensa on se, että useampi heistä on vaipunut viinan orjaksi, mutta syy tähän on löydettävissä kapitalistisessa yhteiskuntajärjestyksessä, sehän toivookin että työläiset toisivat kovalla työllä ansaitsemansa rahat takaisin kapitalistille, ja samalla tekisi työläisistä omaa tahtoa vailla olevia orjia kapitalistille.

Hejkompiluontoiset etsivät vaihtelua ja lohdutusta itselleen väkijuomista yksitoikkoisessa elämässään, ja niin he vähitellen tulevat viinan orjiksi, josta heidän on vaikea nousta. Jos he metsässä onnistuvat säästämään jonkun verran rahaa, niin mentyään kaupunkiin, o heillä siellä monet kiusaukset, joita eivät voi kestää. Vuosia metsän yksinäisyydessä oltuaan, päättävät he kerrankin ottaa ilon irti elämästä, ja ystäviä, niitä on kyllä, niin kauan kun heillä rahaa riittää. Pian on heidän vuotuiset säästönsä loppuneet, silloin on taas painuttava takaisin metsän korpeen. Tätä samaa yksitoikkoista elämää jatkuu vuodesta vuoteen. — Hukkaan elettyä elämää, ajattelee Kassu. Hänkin on ehtinyt nähdä jo monta suomalaista vanhaa jätkää, jotka ovat harmaantuneet Canadan metsän korvessa.

Mutta yksi asia näillä vanhoilla jätkillä on kuitenkin selvillä: he tietävät, mihin luokkaan he kuuluvat. Sen on Kassu huomannut siitä vihasta ja ylenkatseesta, jolla he kohtelevat Suomesta tulleita lahtareita, kun sensijaan Suomesta tulleet punaiset he ottavat tervetulleina joukkoonsa.

Kassu tuntee pakkasilman purevan ihoaan. Hän lähtee kävelemään kämppää kohden. Itäisellä taivaalla loistaa kirkas tähti. Joulutähti! ajattelee Kassu. Hänen mieleensä muistuu katkonaisia lauseita jouluevankeliumista, joita vuosia sitten kuuli lapsuutensa kodissa.

— "Te näette hänen tähtensä idässä". Todellakin! Maailman kansat tänäkin päivänä näkevät tähtensä idässä, — se on punainen neuvostotähti. Se ilmoittaa maailman kansoille vapahtajan syntymästä.

— "Teille on tänä päivänä syntynyt vapahtaja." Se vapahtaja on kansan tieto ja voima, se se yksin vapahtaa kansat kapitalismin orjuudesta — —Kassun valtaa toivorikas mieli, hän on saanut oikean joulutunnelman.

Leo-Lemo.

Rasputiinin luut

Kirj. Filippo.

Hogwit nousi. Glimpse ja Smirnova seurasivat esimerkkiä. Hogwit soitti palvelijansa ja käski hänen ilmoittaa auton ajajalle, että oli nopeasti valmistauduttava ajoretkelle. Palvelijansa hän myös käski valmistautua tulemaan mukaan. Sitten tarjoili hän vielä likööriryypyt vieraileen. Hän oli mitä reippaimmalla tuulella, mutta Glimpseä hieman harmitti tehtävä retki, ja Smirnova oli aika pahasti levoton.

Hogwit nukkui myöhään seuraavana aamuna. Noustuaan söi hän kiireisesti aamiaisensa, muuten tavallisella hyvällä ruokahalullaan, sitten kävi sihteerinsä luona ja tarkasti muutamia asiapapereita ja kirjoitti nimensä joukkoon sellaisia, sekä antoi joitain määräyksiä. Sitten meni hän taas kirjastoonsa ja heittäysi istumaan pehmeään lepotuoliinsa. Hän otti lukitusta pöydänlaatikosta useita arkkeja käsittävän tukon papereita ja alkoi tarkastella niitä. Kaiken aikaa niitä silmäillessä hymili hän huvitettuna hymyä, johon sisältyi pilkallisuutta. Ne paperit sisälsivät luettelon Amerikassa myydyistä Rasputininluista. Ja paljon niitä oli myyty. Kaikki ne eivät olisi läheskään sopineet yhden Rasputinin anatomiaan. Ostajat näyttivät olevan kaikki Amerikan huomattuja miljoneereja, useat Hogwitille persoonallisesti tuttuja. Useimmat niistä olivat tunnettuja muistoesineitten kokoilijoita, mutta oli joukossa sellaisiaksi, joiden muistoesineharrastuksesta ei Hogwit ollut kuullut mitään. Joka osoitti, että Rasputinin luut olivat tavallista houkuttelevampia muistoesineitä. Useille oli merkitty useampiakin kuin yksi luu. Ja maksetut hinnat olivat yleensä korkeita, jopa seitsemänkymmentävíisi tuhatta dollariakin. Se kulvakiskoinen miljoneeri, sekä myös sen kiihkeämielisen rouvan mies olivat molemmat maksaneet tuon korkean hinnan.

'Pulskasti on koko tuo jurenskilainen roikka elänyt nämä vuodet Rasputinin luilla — liekö mitä jäänyt bolshevikienkumoamisrahastoon,' Hogwit ajatteli.

Kokoelmahuoneen eräässä kaapissa olivat, huolellisesti lukittuina, ne "Rasputinin" luut, jotka Hogwit oli viime yönä kulettanut kreivi Smirnovan kortteerista. Tohtori Glimpse oli sanonut, niitä vähän silmäiltyään, ettei niissä ollut yhtään oikeaa luuta. Mutta Hogwit oli sopinut hänen kanssaan, että hän tulee niitä kumminkin vielä lähemmin tutkimaan. Hogwit odotteli nyt hänen saapumistaan. Luita oli kuusi kappaletta, joista yksi oli sääriluu, toiset selkänikamia.

Hogwit sulki luuluettelon takaisin pöydän loodaan, sytytti sikaarin ja antautui kokonaan ajatustensa ja mielikuviensa valtaan. Hän kuvitteli kaikkia "Rasputinin" luita kokoelmassaan. Tohtori Glimpsen oikeiksi Rasputinin luiksi tutkimat olivat eroiteltuina eri läjään. Petoksellisia Rasputinin luita oli paljon suurempi läjä — hyvin suuri. Se oli omalla tavallan myöskin tavattoman arvokas läjä.

'Maailman ihmeellisin ja hauskin luukokoelma!' Hogwit ajatteli humoorisesti myhäillen. 'Nuo väärät Rasputinin luut ovat luultavasti kokoiltuja Ranskan maailmansodan leet päitään "tuntemattomien sankareitten" luita. No, ovathan kuninkaat ja ruhtinaat sekä muut vähän pienemmät suurmiehet, hän itsekin mukana — todellisuudessa kuninkaitten arvoisena — paljastelleet päitään "Tuntemattomien sankareitten" haudoilla. Nuo tuntemattomat sankarit ovat siis muuttuneet korkeastiromanttisiksi. Siispä heidän luunsakin minun kokoelmassani ovat korkeastiromanttisia. Ja kun niihin vielä liittyy tuo historialliskoomillinen seikka, että ne ovat myyty aikamme arvokkaimmille miehille itse Rasputinin luina. — Yksistään jo tuo onnistunut ja suurenmoinen petos antaa niille suuren arvon muistoesineinä.

Sitten siirtyi Hogwit ajattelemaan Rubya ja Pallettea. Nyt menivät hänen kasvonsa synkänivalliseen virnuun. Tosin ei kukaan ollut niitä katsomassa. — Saisikohan hän Palletten suostumaan—? Olisi ihme, ellei suuri rahasumma vaikuttaisi häneen. Jokainen henkilö on ostettavissa, kun vain hinnan tietää, matki Hogwit itselleen ihmistuntijain lausuntoa. Mitä sitten taiteilija — sillä taiteilijainhan moraali on yleensä tunnetusti huono. Vaikka eihän se oikeastaan ollut moraalikysymys olenkaan, vaan pelkkä "makukysymys". Ja sellaisenakin oikeastaan vain kysymys Rubyn mausta. Hän inhosi ihmisen luita muistoesineinä. Suostuuko Pallette tehtävään, jonka tietää olevan vastoin Rubyn makua? Kumpi on Pallettelle lopullisesti tärkeämpi, suuri rahasumma, vaiko Rubyn maku? Vai muuttuuko Rubynkin maku rahan vaikutuksesta, jonka hänen rakastettunsa on tilaisuudessa tienaamaan? Tätä ei Hogwit olisi toivonut — paitsi ehdolla, että Ruby kuitenkin pysyisi hänellä, edes rakkaudettomasti itsensä hänelle antaen. Silloin ainakin loppuisi heidän välillään riita noista luista. Ajattelipa asiaa miltä puolelta tahansa niin Palletten suhteen kannatti tehdä kokeen. Ruby ei ollut vielä kertaakaan uhotellut avioerolla, vaikka olikin usein aiheuttanut vaikean epäsoinnun avioliitossaan. Eikä Hogwit pitänyt luultavana, että hän missään tapauksessa sitä tekisi. Hän ei voi sitä tehdä. Sillä eihän hän, Hogwit, kahlinnut häntä, vaan sen sijaan tarjosi hänelle miljoenerin ylellisyyden, jota hän näytti rakastavan, joskaan ei häntä, miestään. Niin että Hogwit ei juuri pelännyt avioerorettelöä hänen puoleltaan, vaikka suunnittelikin tehdä Palletten kautta kepposen häntä kohtaan.

(Jatk.)

KAJASTUS ONNESTA

Suru suur mielen täytää,
ikävä mun ympäröi,
ikituska rinnan jäytää
muistoilla sen vyötäröi.

Istun yksin, hämys' illan,
myrskyn pauhun kuulen vain.
Koska löydän onnen sillan,
jota myöten käydä voin?

Muistot vanhat kuviks' muuttuu,
silmäin eteen kiitävät.
Havahdun, mult' onni puuttuu,
poies näin sen liitävän.

Miksi sydän aina kaipaat,
mitä vailla olet sä?
Murtunut on onnen taivaat,
vartoatko vielä, "hä"?

Viisitoist' en ollut vielä
isäni kun surmattiin,
Minut, lapsuusvuosi-tiellä
vankilahan teljettiin.

Siellä kera toverien
vietin tuskan hetkiä.
Muistot tämän "teorian"
opiks' otan retkillä.

Viettää sain ma vuotta kuusi
vapautta luultua,
kunnes taasen suru uusi
tuli — äidin kuoltua.

Nyt mä yksen maailmalla
kuljen mieron tietäni.
Tunne, vapauden kaivannalla,
täyttää usein mieltäni.

Kerran, toverit, me vielä
onnen silta löydetään,
silloin, kulkeissamme siellä,
rinta riemuin täytetään.

Ei oo silloin vankiloita
lapsen mieltä painamaan,
eikä murhaajia noita
isäin verta vainoomaan.

Tähän rynnäkköön kun kaikin
tositahdoin kuljetaan —
uskoa vain onneen voikin —
niin me täten voitetaan.

Arvid Ranta.

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA
NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

JUKKA LEHTELÄN
KIUVASSAUNA
avoinna tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina klo 2—12 yöllä. (M
Sudbury, Ont.
Puhelin 1444W - 467 Ontario St.

UUSI RUOKALA
AVATTU
126 Xavier St., Sudbury, Ont.
Huoneita ja ruokaa saatavana päivittäin ja viikottain. Paikka on seuraavalla kadulla Labergen konttorista, lähellä C.N.R. asemaa.
— Puhelin 1826 —

RAHAA SUOMEEN
Kurssi Suomen M:kkaa 39.10 Canadan Dollarista
Lähetyskulut:
40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.
Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.
Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.
Tehkää lähetykset osotteella:
VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.
Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:
VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street, Port Arthur, Ontario
VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St., Montreal, Que.
AARO KIVINEN
Kirkland Lake, Ont.
JOHN VUORI
South Porcupine, Ont.
CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.
JOHN WIRTA,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.
DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Keski-Ontariossa

Parturiliikkeeni
sijaitsee
Cochrane Hotellissa
HJ. WESTMAN
Box 152, Cochrane, Ont. (M

Suomen Pääkonsulivirasto
koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.
Osoite:
Consulate General of Finland, Room 918
1410 Stanley Street, Montreal. (Corner St. Catharine and Stanley)
AKSELI RAUANHEIMO, pääkonsuli.
Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Copper Cliff, Ont. — Charles E. Magnusson, 54 Dock St., Saint John, N.B. — G. W. Törnroos, 551 Howe St., Vancouver, B.C.

Suosittelen
Lämpimiä ja siistiä huoneita
MRS. KOSKINEN,
47 Sullivan St., Toronto 2, Ont.

MATKAILIJAKOTI — ja — RUOKALA
SENJA HEIKKILÄ
1342 St. Antoine St., Montreal, Q.

The Monarch Drug Store Ltd.
HEARST — ONTARIO
Victor Orthophonic fonografeja
Rexall tuotteita

OSUUSRUOKALA
Kirkland Laken järjestyneiden työläisten omistamassa ruokalassa, 27 Kirkland St., tarjoillaan ruokaa ateriottain ja viikkomaksulla. Huoneita myöskin saatavana. Järjestyneet työläiset, liittykää jäseniksi.
KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Box 297 ja 657, Kirkland Lake, Ont.

Tohtori H. Koljonen
Box 1176 - Sudbury, Ont.
Puhelimet:
Asunto 1773 — Konttori 1588

Helsingin Työväen Säästöpankki
Postiosoite: Suomi, Helsinki. Sähköosoite: Työpankki.
Omat varat 9,000,000 Smk. Hoitovarat yli 180,000,000 Smk.
Maksaa korkoa
Säästötilillä 7½ % Juoksevalla tilillä 6 %
Helsingin Työväen Säästöpankki on yleishyödyllinen rahalaitos. Se on nuoresta ijästään huolimatta maan kehityskykyisin kooltaan neljäs järjestyksessä maan kaikista Säästöpankeista. Se on työväestön omistama ja hallitsema ja sen varat sijoitetaan luotettavasti ja varovaisesti, riittävää luottotappiota ei säästöpankki koskaan ole kärsinyt. Säästöpankki on aina nauttinut siirtolaisten luottamusta ja sen hallussa on nytkin miljooniin nousevat summat näiden talletuksia. Talletuksia voi sille lähettää paraiten postitse sisäänkirjoitetussa kirjeessä ja mieluummin pankkishekin muodossa tahi yleisten rahanvälitysliikkeiden välityksellä. Rahat saatuaan lähettää säästöpankki niistä tallettajalle kuitin sekä vuosittain tiliotteen. Säästöpankki lähettää pyynnöstä viimeisen vuosikertomuksen toiminnastaan jokaiselle sitä haluavalle.

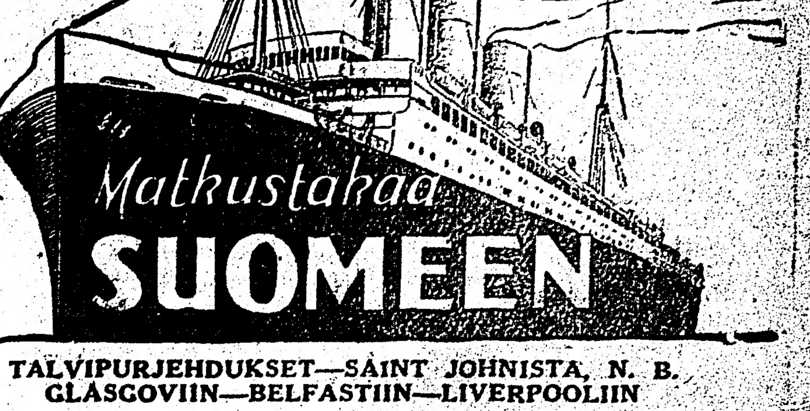

TALVIPURJEHDUKSET—SAINT JOHNISTA, N. B.
GLASGOWIIN—BELFASTIIN—LIVERPOOLIIN

Jouluk. 14	*Tammik. 10	DUCHESS OF RICHMOND
Jouluk 18	Tammik. 17	DUCHESS OF YORK
Tammik. 3	Helmik. 1	MONTROSE
*Tammik. 24		MELITA
*Helmik. 7	*Maalisk. 7	MINNEDOSA
Helmik. 14	Maalisk. 14	MONTCALM
Maalisk. 28	Huhtik. 25	DUCHESS OF ATHOLL

*Ei poikkea Belfastissa.

CHERBOURGIIN LONDONIIN
Jouluk. 27 | Tammik. 31 .... METAGAMA

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN—HAMPURIIN
Helmik. 20 .... MELITA

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN—ANTWERPENIIN
Maalisk. 27 | Huhtik. 23 .... MONTROSE

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacific Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus Järjestelmä

Halutessanne lähettää rahaa omaisillenne [illegible]

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1 1-2 senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDetään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

MYYTÄVÄNÄ: 114 EEKKERIN farmi, ½ mailia Espanola Stationin asemalta. 7 huoneen lautatalo, 2 latoa, skoot 18x22 ja 12x16, navetta 20x45. Painovesi talon sekä navettaan. Amedee Sabourin, 282 Queen St., Sudbury, Ont.

MONTREAL, QUE.

ED. HELSBERGIN ASIOIMISTO, 926 Ste. Monique St. Puhelin Harbour 8336. Laki-asioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

SUOMALAINEN VALOKUVAAMO Fennia, auki joka päivä 10—10. Suorittaa kaikkia alaansa kuuluvaa työtä. Filmia kehitetään ja kuvia lähetetään postin kautta. Ateliere Fennia, 772 Dorchester St. W., Second Floor, Montreal, Quebec.

TORONTO, ONT.

CARL SUNDHOLM, KELLOseppä. Lähettäkää kellonne korjattavaksi tällä osotteella: 246 Queen St. W. Puhelin Adelaide 6856. Toronto.

SUOMALAINEN NAISTEN PUKImoliike 453 Queen St. W. Lähellä Spadina Ave. Mrs. Ida Ojala. (MT)

TIMMINS, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENvaa työtä ensiluokkaisesti. Maknan tekee kaikkia alaan kuuluvat kohtuulliset. Hyvä kannatus tässä paikkakunnalla. Annoma myös suomalaisille. Suomalainen työllä saa. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä. Timmins. (M

PORT ARTHUR, ONT.

PALLOHUONE SAATAVANA SIkareja, tupakkaa ja pehmeitä juomia. Toivomme yleisön kannatuksen liikkeellemme. Mäki ja Kivistö, 318 Bay St., Port Arthur, Ont.

FORT WILLIAM, ONT.

C. A. STENBACK, VALITTAA ostajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASlääkäri, puhelin S. 370, Rosa Block, Fort William

TILATKAA PUKUNNE SIMPSON Tailors liikkeestä, 529 Simpson St., puhelin S. 1185. M Maine ja S. Väyrynen.

Rattoisaa Joulua
ja TOIVOKASTA UUTTAVUOTTA

toivoo

ALLANIMITETYT

SLAVE FALLS, MAN.

Mr. Evert Paavola
Mr. Viktor Elo
Mr. Jalmari Santti
Mr. Hannes Hanson
Mr. Otto Miettinen
Mr. Hans Hyvönen
Mr. Kalle Hagberg perheineen
Mr. Aare Ojala
Mr. Kaarlo Ojala
Mr. R. Kiviniemi
Mr. E. Tarvola
Mr. Alex Lilla
Mr. Lauri Hyvönen
Mr. Lauri Lintula
Mr. H. Haapalainen

SUDBURY, ONT.
VERA ja EMIL HAUTALA,
Box 1974, Sudbury, Ont.

OTAN

Ruokavieraita Vastaan

ateriottain ja viikottain. Ruoka ensiluokkaista. (12-27

H. KANTONEN
Puhelin Trinity 1940
400 Queen St. W., Toronto, Ont.

Halutaan tietää

Missä olet veljeni Otto Virta, kotoisin Forsasta. Ole hyvä ja kirjoita minulle, siskollesi, tai jos joku hänen tuttavansa tietää jotain hänestä ilmottakaa siitä minulle. (299

Hilma Snickars,
1029 Genevieve St., Montreal, Que.

Sudbury

JOULUAATTO-ILTANA

samoin kuin ennenkin, jaetaan joulupostit, ynnä lahjat Liberty-haalilla Ohjelman suoritus aletaan täsmälleen klo 8,30. Hauska ja monipuolinen ohjelma. Tanssi, tunnelmallisine valaistuksineen aloitetaan klo 11. kestäen aamuun klo 3:een.

JOULUPÄIVÄN ILTANA

jännittävä ja valtava juhlanäytelmä "MARTTYYRIT" (Kuolemassa voitto). Lippujen hinnat: 10 ensimäistä penkkiriviä keskustassa 60c.' muut 50c. seisomaan 40c. — Tänään ja huomenna voi varata liput. Saatavana: Seppälän saunalta ja Osuuskaupasta. — Näytäntöiltana seitsemästä alkaen haalilta.

VIIMEINEN HARJOITUS

Marttyyreista tänäiltana kello 8. Kaikkien saavuttava, kulissimiehet mukaan.

CO-OPTASIN JOHTOKUNNAN KOKOUS

pidetään torstaina t.k. 27 pnä kello 8 illalla, osuuskaupassa. Saapukaa kaikki jäsenet. — Siht.

METSÄPALO CALIFORNIASSA

Los Angeles, jouluk. 21 — Kolmenkymmenen mailin tuntinopeudella kulvilta vuoriharjanteilla kiitävä metsäpalo uhkaa Los Felizin hienoston kaupunkia. Palosotilaat ovat määränneet asukkaat muuttamaan pois. Kolme työläistä kuoli tapaturmaisesti, kun paikalle kiitävä tulipaloauto kaatui, haudaten kolme miestä alleen.

Englannissa takavarikoitu saksalainen omaisuus

Maksetaan osittain takaisin

BERLIN, jouluk. 22. — Englannin hallituksen kanssa on allekirjoitettu sopimus, joka koskee niitä saksalaisia, jotka takavarikoitiin Suur-Britanniassa sodan aikana. Sopimuksen mukaan pidättää Englanti likvideerattujen omaisuuksien jäännöksen joka on n. 14,000,000 puntaa. Muuhun vielä sovittelematta olevaan omaisuuteen nähden, luovutetaan Saksalle takaisin n. $3,000,000 puntaa ja 5,000,000 puntaa varataan säälittävissä tapauksissa tehtäviä rahamyönnytyksiä varten.

LENSI KAHDEKSAN MAILIA KIIKKUEN KÄSILLÄÄN LENTOKONEEN ALLA

Camden, N. J. — Kun Don Derbyn suuri lentokone lähti lentämään siskonsa farmilta täältä, niin koneen lämmittämisen aikana paikalla ollut farmityöläinen William Combe, 30 vuotias, tarttui lentoon lähtevän koneen häntään kiinni, joutuen siinä kiikkumaan kahdeksan mailin matkan. Ajaja ei tiennyt miehen käsin lentämisestä mitään, vaan kun kone lenti ilmailukentän yli, niin tarkastaja Myer huomasi miehen kiikkuvan ja sai annettua ajajalle laskeutumismerkin. Koneen laskeuduttua alas, pudotti Combe itsensä jo hieman aikaisemmin ilman loukkaantumatta. Lääkärin antaman lausunnon mukaan hän ei ole vahingoittunut, lukuunottamatta hyvänlaista kylmettymistä.

S. J. CREIGHTON MINEN OSASTO

—esittää—

Jouluaattona 24 päivänä

"KUN HÄTÄ ON SUURIN"

Kaksinäytöksinen näytelmä.

HYVÄ OHJELMA LAPSILTA JA PALJON MUUTA HYVÄÄ OHJELMAA

Jouluna 25 päivänä

Suurta jännitystä herättävä näytelmä

"Yksityisomaisuutta"

4-näyt. Kirj. George Braadhurt. Suom. Kaarlo Lindeval.

ALKAA KUMPANAKIN ILTANA 8.30

Jouluiltana tikettien hinnat 40 senttiä etukäteen ja ovella 50c. RIENTÄKÄÄ JOUKOLLA KUMPANAKIN ILTANA

Huom.! Suurta!

Uuden vuoden Valvojaiset

toimeenpanee

TIMMINSIN NUORISO-OSASTO
Joulukuun 31 pnä

HYVÄ OHJELMA

Soittoa, laulua, runoja, taidetanssia, kuvaelma ja yksinäyt. kappale

'Vieraita odottaissa'

m. m. puuron syöntiä ja huvipostia

TANSSIA LOPUSSA
aamuun asti hyvällä soitolla

Sisäänpääsy 35 senttiä.

Alkaa kello 8 illalla

Kaikki mukaan vastaanottamaan uuttavuotta.

Keittäjä halutaan

Co-Operative Trading Ass'n of Sudbury, Ltd. (Co-Optas), haluaa tehtäväänsä perehtyneen, joko miehen taikka naisen keittäjäksi. Lähettäkää hakemuksenne palkkavaatimuksineen ennen tammik. 10 p., samalla ilmottaen mihin työvaenjärjestöön mahdollisesti kuulutte. Toimeen astuttava tammik. 20 p. Co-Optasin ravintolassa on laitettava ruokaa noin 250 syöjälle. Talossa on vapaa asunto. (MKP

THE CO-OP. TRADING ASSOCIATION OF SUDBURY, LTD., Box 1639, Sudbury, Ont.

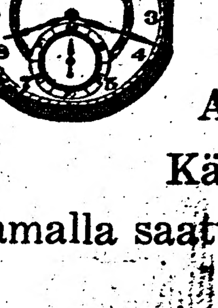

Kalenterit ovat Saapuneet

A. Heiskasen Kellokauppaan

Käykää hakemassa.

Samalla saatte katsoa sopivia ja halpoja joululahjoja

SUURI ALENNUS TÄMÄN KUUN AJAN

A. HEISKANEN

9 Durham St. Sudbury, Ont.

HUOM.! ALENNUS! HUOM.!

JOULUKUUN ALENNUS

Murtomaa No. 1 Pituus		Ennen	NYT	Kajaani No. 1 Pituus		Ennen	NYT	Haapavesi No. 1 Pituus		Ennen	NYT
9	ft.	$13.50	11.25	9	ft.	$13.50	11.25	9	ft.	$13.00	10.75
8½	ft.	13.00	10.75	8½	ft.	13.00	10.75	8½	ft.	12.50	10.25
8	ft.	12.50	10.25	8	ft.	12.50	10.25	8	ft.	12.00	9.75
7½	ft.	12.00	9.75	7½	ft.	12.00	9.75	7½	ft.	11.50	9.25
7	ft.	11.50	9.25	7	ft.	11.50	9.25	7	ft.	11.00	8.75
6½	ft.	11.00	8.75					6½	ft.	10.50	8.25
6	ft.	10.50	8.25					6	ft.	10.00	7.75

Laji No. 2 sukset, muuten sama malli ja pituus kuin No. 1, on $1.00 halvempi.

LASTEN SUKSIA

6 jalan $4.50 — 5 jalan $4.00 — 4 jalan $3.50

SUKSISAUVOJA

5—5½ jalan pituisia $2.75 pari — 4½ jalan pituisia $2.50 pari

Myöskin mäystimiä 25c pari, sekä kumisia jalan sijoja 50c pari kiinnitettynä tai ilman. — Suksirasvaa saatavana 25c pala.

NORTHERN SKI FACTORY

BOX 1876 SUDBURY, ONT.

Veljekset Pajala

TILAA VIESTI!

Jokaisen luokkatietoisen toverin ja toverittaren tietoisuustaso vaatii tilaamaan itselleen Viestin, 32-sivuisen, kerran kuukaudessa ilmestyvän TIETO-JULKAISUN, joka käsittelee

PERIAATTEELLISET KYSYMYKSET
TYÖLÄISTEN TAISTELUT
URHEILUKYSYMYKSIÄ
TAIDEALAA, Y. M.

Näytenumero ilmestyy 15 p. joulukuuta ja siksi olisi hyvä, että saisimme kaikki tilaukset postituslistalle ajoissa, jotta jokainen tulisi saamaan myöskin näytenumeron.

Tilaushinnat Canadassa: $2.50 vk. ja $1.40 ½ vk.

Leikatkaa kaavake irti ja antakaa tilauksenne paikkakuntanne asiamiehelle, tai lähettäkää suoraan konttoriin.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Haluan tilata tieto-julkaisun "VIESTI'

Nimi ....

Osote ....

....

$..................

Voitteko Näin?

heikko, kulunut, kuihtunut — haluton? Oletteko sairaloinen, kärsivä, hermostunut, laiha, nääntynyt ja rauhaton öisin? Herätessänne aamuisin tunnetteko itsenne väsyneeksi ja uloskuluneeksi? Onko ruokahalunne huono, ruuansulatuksenne heikko, maksanne raukea? Vaivaako teitä munuais- tai maksahäiriöt, pakoittaen nousemaan usein öisin? Onko teillä kaasua tai paisumista vatsassa eli suolistossa? Jos teillä on yhtään näistä vaivoista niin teidän tulisi

Nauttia Nuga-Tone'a ja

Voida Näin

Nuga-Tone puhdistaa elimistönne heikentävistä, sairautta synnyttävistä kuona aineista. Se vapauttaa munuais- tai vesirakko kivuista ja yöllä ylösnousuista, virkistää ruuansulatuselimiä, parantaa ruokahalua ja poistaa vatsahäiriöt. Nuga-Tone elvyttää raukean maksan, rauhoittaa ja tasaa hermot, lisää voimaa ja tarmoa, tuo rauhoittavan, virkistävän unen, ja elämälle tulee uusi merkitys.

Nuga-Tone rakentaa terveyttä antavaa verta, lujemmat, vakavammat hermot, enemmän lihas- ja jalointa elinvoimaa —, elinvoimaisempia miehiä ja naisia. Nuga-Tone on tehnyt ihmeellistä työtä 40 vuotta ja on tuonut terveyttä ja onnea miljoonille ihmisille kaikissa maailman osissa. Nuga-Tone on erittäin arvokasta nuorille ja vanhoille joilta puuttuu lihas- ja hermovoimaa ja jalointa tarmoa.

Umpitauti Nuga-Tone puhdistaa suoliston ja voittaa umpitaudin, siten poistaen ne myrkyt jotka aiheuttavat päänsärkyä, huimausta, limaisen kielen, epämiellyttävän maun suussa, röyhtelyt ja samansuuntaiset vaivat.

Muistakaa, Nuga-Tone rakentaa terveyttä, voimaa ja tarmoa. Älkää jättäkö sitä kokeilematta. Voitte ostaa Nuga-Tone'a kaikkialta missä lääkeitä myydään, ja ellei kauppiaallanne ole sitä varastossa, niin pyytäkää hänet tilaamaan sitä tukkuvälittäjältään.

Oletko tilannut "Vapauden"

Kirjaluettelo

Aapinen, lasten opettelukirja, sid. .55
Alas Sartakus, kirj. W. Myazenberg .15
Alanteen Sanakirja, suomalais-englantilainen, sid. 5.50
Algebran Alkeet, koulujen tarpeeksi, kirj. E. Bonsdorff, sid. 1.25
Amerikalaisen Työväenliikkeen Vararikko, kirj. Wm. Z. Foster, nid. .55
Amerikan Unionistisen Edustajiston Venäjän Matka, Neuvostovallan nykyisistä oloista ja saavutuksista, suomennos .40
Ange Pitou, kirj. Alexandre Dumas, Ranskan vallankumouksen aikoja .75
Apinain Kuningas, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Assmannin Pojat, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .50
Aseistettu Rakkaus, kirj. Rafael Sabatini, "viitan ja miekan romaani" keskiajoilta, nid. .85
Auringon Poika, kirj. Jack London (kulkurielämää), sid. 1.00
Autokirja, kirj. Yrjö Weilin, sid. 2.00
Automiehen Käsikirja, kirj. J. E. Tuokkola, 258 kuvaa, sid. 2.00
Avuttomia, romaani, kirj. J. I. Vatanen, nid. .50
Aviovaimo, Kirj. Anna Baadsgaard, nid. .40

Bakteerit, Tietoaarre, kirj. Osc. Streng, sid. .50
Bastiljen Valloitus, krj. Alexandre Dumas, nid. (Ranskan vallankumouksen aikana tapahtunut) .75
Babbitt, kirj. Sinclair Lewis, nid. 1.50

Ei Onnea Ilman Sinua, kirj. H. Courts-Mahler, sid. 1.00
Egerin Tähdet, kirj. Geza Gärdonyi, romaani Unkarin menneisyydestä, 2 osaa, nid. 1.50
Eksyneitä, kirj. A. N. Koskela, nid. .60
Elsinoren Kapina, kirj. Jack London, sid. 1.25
Elollisten Olentojen Lisääntyminen, kirj. F. Kolpin Ravn, sid. .50
Elsa, kirj. Teuwo Pakkala, nid. .65
Englanninkielen Oppikirja, kirj. K. Brekke, sid. 1.50
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, hyvä opettelukirja, kirj. Y. Halonen 2.65
Englantia Aloitteleville, kirj. Enckell-Saarinen, sid. 1.75
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, toimit. T. Wallenius, sid. 2.50
Englannin Kieliopin Alkeet, kirj. Hanna Anderson, toim. Bohnhof ja Granström, nid. .50
Erämaa Kutsuu, kirj. Jack London (Kirsikka Sarja No. 1), sid. .75

Gorillamies, kirj. Heikki Nummi, nid. .40
Griseldis, kirj. H. Courths-Mahler, nid. .65
Gabrielle, kirj. W. B. Maxwell (Kirsikka Sarja No. 26), sid. .90

Hatturasia, kirj. Louis Joseph Vance (Kirsikka Sarja No. 25), sid. .75
Holikon Hokoniskot, murrekertomuksia, kirj. Kallio, sid. 1.40
Haaksirikko, kirj. Rabindranath Tagore, nid. .90
Hauska Kirja, kirj. K. Suvanto, nid. .80
Helleenit ja Barbaarit, kirj. Sophus Michaëlis, nid. .75
Hirsipuita, kirj. Kössi Ahmala .30
Hiiri, romaani, kirj. Ninna Clasen, nid. .40
Hirmu-Hallitus, kirj. Alexandre Dumas, nid. (jatk. kirjaan Maison-Rougen Ritari) .75
Huoltoyhdistyksen Vuosikirja III, 1927 .25
Huilunsoittajan Katu, rakkausromaani, kirj. H. de Vere Stacpoole, sid. .75
Hugh Harrodin Ihmeelliset Seikkailut, kirj. Alfred Clark, nid. .40
Humoristinen Laulukirja, se viimeinen painos .45
Hamuhannun Perintö, novelli, kirj. V. Luja, nid. .50

Imperialismi, Kapitalismin Uusimpana Kehitysvaiheena, kirj. N. Lenin, nid. .45
Ihmissydän, kirj. Guy de Maupassant, sid. 1.75
Ihmissydän, kirj. Guy de Maupassant, nid. .75
Ihmisiä, kirj. Kalle Tähtelä (seitsemän novellia), sid. .75
Ihmisen Herra, kirj. Hall Caine, II osa, sid. 2.50
Ikuisen Päivän Maa, kirj. E. R. Burroughs, nid. .65
Ihmisen Herra, tarina synnistä, kirj. Hall Caine, 2 osaa, nid. 1.75
Ikuinen Salaisuus, kirj. Jack London, nid. .40
Ikuinen Linna, kirj. Rudolph Stratz, sid. 1.25
Ilmojen Halki, kertomus lennosta pohjoisnavalle, kirj. Amundsen, nid. 1.50
Isoäidin Kuvakirja, kirj. Arvid Lydecken, sid. .50

Jack London Elämäkerta, kirj. Helmi Krohn, nid. .90
Jeesus-taru, kirj. Georg Brandes, nid. .45
Jenkkejä Maailmalta, kirj. Mark Twain, sid. 1.75
Jerin Veli, erään koiran seikkailuja Etelämerellä, kirj. Jack London, sid. 1.00
Jill, miellyttävä romaani, kirj. E. M. Delafield, sid. .90
Juvenilia, kirj. Larin Kyösti (Nuoruuden Muistelmia), sid. 1.25
Jumalten ja Ihmisten Suosikit, kirj. Elsa Soini, nid. 1.00
Jumalan Valittu Sankari, Kustaa II Adolf, ja hänen aikalaisensa, kirj. Carl Blink, nid. .55
Juustoparooni, kirj. Kalle Rissanen, nid. .40
Järjestelmäni Miehille, hyvä voimistelukirja, kirj. J. Mueller 1.25

Kansakoulun Laskuoppi, No. 2, kirj. Nestor Ojala, sid. 1.00
Kansakoulun Kartasto, uusi, toim. A. R. Blomqvist ja E. E. Kaila 1.00
Kansakoulun Karttakirja, toim. Jotuni, sid. 1.00
Kamaran Sankarit, kirj. Lauri Luoto, sid. 1.50
Kaleerivanki No. 117, 3 suurta osaa, kirj. P. Du Terrail, sid. 3.75
Kapitalismista Sosialismiin, kirj. Alf. Lux .15
Kananhoitokirja, kirj. Mikko Ilkka, sid. 1.25
Kahdeksan Serkusta, kirj. Louisa M. Alcott, sid. 1.00
Kaulanauha, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .60
Kairosta Niilin Latvoille, matkailijakertomus, kirj. Pekkala, nid. .90
Kadotuksen Kansa, kuvaus London itäpäästä, kirj. J. London, sid. 1.00
Kaksi Rakastavaista, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .50
Kielletty Hedelmä, kirj. Nataly von Eschstruth, nid. .30
Kirjanpidon Oppikirja, kansakoulun jatkokouluja varten, kirj. I. V. Kaitila, sid. 1.00
Kesäinen Leikki, romaani, kirj. Fredrik Böök, sid. 1.25
Kehitysopin Aakkoset, kirj. M. Hahl, sid. 1.00
Keltainen Domino, kirj. Marcel Prevost, sid., hieno rakkausromaani .75
Ketunpyyntiopas, kirj. Edvard Koponen, nid. 1.00
Klondyken Kuningas, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. J. London 1.25
Kuningas Jumalan Armosta, Kustaa II Adolf, ja hänen aikalaisensa, kirj. Carl Blink, nid. .55
Kuolon Enkeli, Svante Niilonpoika Sture ja hänen aikalaisensa, kirj. Carl Blink, nid. .55
Kuningattaren Kaulanauha, kirj. A. Dumas, historiallinen romaani No. 5, nid. .75
Kuninkaan Hansikas, kirj. Z. Topelius, historiallinen kertomus Kustaa III:n ajalta, nid. .60
Kun Ruusu Puhkeaa, kirj. Louisa M. Alcott, nid. .75
Kurkien Keralla Afrikkaan, matkailija- ja lintukertomus, kirj. B. Berg, nid. 1.75
Kuvia Metsän Elämästä, kirj. R. H. France, Tietoaarre, Uusi Sarja I, nid. .40
Kun Ruusu Puhkeaa, romaani, kirj. L. M. Alcott, sid. 1.00
Kultamaan Rakkautta, kirj. Jack London, nid. .40
Kuolleiden Laivojen Saari, kirj. Crittenden Marriott, nid. .40
Kultaisen Ankkurin Hotelli, kirj. Lajos Birö, nid. .40
Kuningas Salomon Kaivokset, kirj. H. R. Barrard, sid. .75
Kuningatar Hanhenjalan Ravintola, kirj. Anatole France, nid. .75
Kuudes Maanosa, kirj. Arvid Lydecken, nid. .50
Kuunlaakso, romaani, 2 osaa, kirj. Jack London, sid. 2.00
Kuningas Ludvig ja Hänen Lemmittynsä, kirj. Courths-Mahler, nid. .40
Kommunistinen Solu, Mitä Se On — Mitenkä Se Työskentelee, kirj. M. Jenks, nid. .20
Koti ja Maailma, kirj. Rabindranath Tagore, nid. .75
Kohtalon Tuulissa, kirj. Toivo Tarvas, nid. .50
Kreivitär de Charny, kirj. A. Dumas, historiallinen romaani No. 8, nid. .75
Kipinälennättimen Toiminta, kuvitettu opas, kirj. Krigar ja Subkis, sid. .50
Kilpakosijat, seikkailuromaani, kirj. D. Grimeton, nid. .40
Kirjanpito-opas, tehnyt Juhans Toiviainen, nid. .75
Kirjanpito, kauppaopistoja varten, kirj. L. Kovero 1.50
Keittokirja, kirj. Mina Walli, sid. 2.00
Kruunun Perämies, kirj. Larin Kyösti, nid. 1.25

Lapsiuhri, Svante Niilonpoika Sture ja hänen aikalaisensa, kirj. Carl Blink, nid. .55
Lappalaisten Kuningatar, Sten Sture Vanhempi ja Hänen Aikaisensa, I osa, kirj. Carl Blink, nid. .55
Lasten Laulukirja, kirj. Hilja Liinamaa-Pärssinen, sid. nuottipainos .35
Lasten Kirja (toinen painos) pioneerikoulujen lukukirja, sid. 1.00
Lasten Oma Kirja, toimittanut Veli Giovanni, nid. .25
Lajien Synty, luonnonhistoria, kirj. Charles Darwin, sid. 3.00
Lenin ja Leninismi, kuuluu sarjakirjastoon, kirj. I. Stalin, sid. .75
Lenin — Taistelija, Opettaja, Johtaja, nid. .40
Lehti Kääntyy, Kaarle ja Sigismund, kirj. Carl Blink, nid. .55
Luonnontieteiden Voittokulku, Tietoaarre, kirj. Launhardt, sid. .50
Luokkien Sota, kirj. Jack London, nid. .85
Luontainen Ravintojärjestelmä ja Keittokirja, toim. toh. I. S. Niemi, nid. .25
Liselotten Naiminen, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .25
Lääkärin Muistelmia, kirj. A. Dumas, historial. romaani No. 1 .80
Lyhyt Terveysoppi Naisille, kirj. tri Fr. Hovitz .35

Maapallo, toimituskunnan toimittama, 8 osaa, sid. 40.00
Maailman Taloudellinen Työväenliike, kirj. H. Losovsky .75
Maailmanrakenne, käsittelee maailmankaikkeutta, kirj. E. Becher 1.75
Maailmanliike, Tietoaarre, kirj. Albreecht Wirth, sid. .50
Maanviljelys, Kemia ja Fysiikka, kirj. Arthur Rindell, sid. 1.75
Maanviljelysoppi, kirj. Suninen, sid. 1.25
Maanviljelijöille (vastauksia vastustajille), kirj. R. C. Ingersol, nid. .15
Maataloudellinen Käsikirja, Amerikan suom. pienviljelijöitä varten, toim. Wm. Marttila, I:n osa, sid. 1.25
Maailman Omistus, kirj. Georges Duhamel, nid. .65
Marttyyrien Elämää, sotalääkärin muistinpanoja, kirj. G. Duhamel .40
Martin Eden, kirj. Jack London, sid. 1.50
Maija-Rouvan Onni, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .50
Marsin Prinsessa, kirj. E. R. Burroughs, nid. .50
Metzin Tyttö, kertomaromaani, kirj. Maurice Barre, nid. .65
Merikotka, kertomus Saksan kaapparilaivastosta sota-aikana, kirj. Feliz von Luckner, sid. .75
Miten Ihmiskunta On Parannettava?, kirj. Robert Ingersoll, nid. 1.25
Miten Jesus Kuoli, suomentanut A. B. Sarlin, nid. .15
Minkä Jumala On Yhdistänyt, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .15
Minkä Vuoksi?, kirj. Argus, salapoliisiromaani, nid. .50
Minun Marttani, kirj. Arvid Järnefelt, sid., kertomus .40
Minua Sanotaan Puusepäksi, yhteisk. romaani, kirj. Upton Sinclair, sid. 1.25
Minä Tahdon, kirj. H. Courts-Mahler, nid. 1.25
Minna Canth'n Kootut Teokset, I ja II osa, nid. .50
Mister Aikio, kirj. Azlag Jarga 2.00
Miekkamiehen Onni, seikkailuromaani, kirj. R. Bringer, nid. .50

Mongolian Matkalta, kirj. Sakari Pälsi, runsaasti kuvitettu, nid. .40
Morsiusmarssi, kirj. Björnstjerne Björnson, nid. .50
Murrosajan Lauluja, runokirja, kirj. Aku Päiviö, sid. .25
7,000 Mailia Halki Afrikan Aavikoiden, kirj. Otto Zeltine-Goldfels, sid. 1.25

Naisten ja Tyttöjen Urheiluopas, toim. Anni Collan (kuvitettu) .50
Nelitahtinen Räjähdysmoottori, käsikirja moottorin rakentajille, toim. insinööri Väinö Laurinen, sid. .75
Neiti de Taverney, kirj. A. Dumas, historial. romaani No. 3, nid. .75
Nuoren Opettajattaren Varaventtiili, kirj. H. Valtonen, sid. 1.25
Nuoren Wertherin Kärsimykset, kirj. Goethe, nid. .50

Oberlen Perhe, kirj. Rene Basin, nid. .50
Oliver Twistin Seikkailut, kirj. Charles Dickens, sid. 1.25
Parooni Munchhausenin Retket ja Seikkailut, nuorten kirjoja No. 51, nid. .50

Pakolainen, kirj. Lauri Luoto, sid. 1.00
Pakkopaita, kuolemattomuutta tutkiva vankilaromaani, kirj. Jack London 1.75
Pariisin Salaisuudet, 2 suurta osaa, kirj. Eugene Sue, sid. 3.25
Papukaija ja Kumpp., kirj. Harold MacGrath, sid. .75
Pakolais Kuningas, kirj. A. Dumas, historiallinen romaani No. 10 .75
Porvari, kirj. H. De vere Stacpoole, nid. .40
Peloponnesolais Sota, kirj. Tykydides, suom. Emil Härdh, nid. 1.25
Perustuslain Olemus, kirj. O. Saari .50
Perheen, Yksityisomaisuuden ja Valtion Alkuperä, kirj. F. Engels 1.00
Perintö Reinin Rannalla, romaani nykyvuosilta, kirj. Rene Schickele, nid. 1.00
Protestanttiko vai Katolinen?, Kaarle ja Sigismund, kirj. Carl Blink, nid. .55
Primiviitinen eli Perusvoimistelu, kirj. Kaarina Kari (naisia varten) .50
Piirteitä Nuorisoliittomme Vaiheista, toim. S. Kirilov, nid. .20
Puusepän Oppikirja, laatinut Juho Tattari, sid. 1.50
Puuveitsellä Kultaa Vuolemassa, kirj. Kalle Rissanen .50
Punainen Laulukirja, kokoelma lauluja .20
Puhetaidon Opas, kirj. Arthur M. Lewis, sid. .50
Puolineitsyt, kirj. Marcel Prevost, sid. .75
Punaisten Puolesta — Valkoisia Vastaan, lehtisiä Suomen luokkataistelun uusimmasta historiasta, nid. 1.00
Pimeys, Erik XIV ja Juhana III, II osa, kirj. Carl Blink .55
Pieni Tietosanakirja, III osaa, kpl., sid. 6.00
Pieni Mehiläiskirja, kirj. Mikko Ilkka .25
Pieni Komentokirja, kouluja ja lyhyitä kursseja varten, kirj. E. Kallio .25
Pierre Noziere, kirj. Anatole France, nid. .75
Poikien Oma Kirja, toimittanut Veli Giovanni, nid. .50

Rata- ja Kenttäurheilun Käsikirja, kirj. Jaakko J. Mikkola (172 kuvaa) 1.00
Rannerengas, kirj. David Potter, nid. .40
Rakkaudesta Osaton, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .50
Ruotsin Valkyria, Sten Sture Nuorempi ja Kristina Gyllenstjerna, kirj. Carl Blink, nid. .55
Ruotsin Vapauttaja, Kustaa Vaasa ja hänen aikalaisensa, kirj. Carl Blink, nid. .55
Russia After Ten Years, "Venäjän Matka" englanninkielellä .65

Sairas Lapsi, lasten terveyshoitokirja, kirj. Ruotsalainen, sid. 1.25
Salaperäinen Ruumisarkku, kirj. Stein Riverton, nid. .25
Sata Kuusikymmentä Objetta Lasten Taudeissa, kirj. tri Jules Comby, nid. 1.00
Satukontti (pikkulapsille), toim. Helmi Krohn, nid. .25
Sateenkaari, kirj. Runar Schildt, nid. .40
Saksan Kumoustaistelu 1848, kirj. Karl Marx, sid. .75
Salaliittolaiset, kirj. Alexandre Dumas, historiallinen romaani No. 9, nid. .75
Sementti, kirj. Gladkov, nid. 1.25
Septimus, kirj. William J. Locke (Kirsikka Sarja No. 11), sid. .75
Seikkailijatar, kirj. E. Phillips Oppenheim, nid. .25
Seurustelun Taito, kirj. Ragheera, nid. .75
Seurustelun Taito, kirj. Bagheera, sid. 1.00
Silmukorven Nuori Epra, kirj. Kaarle Halme, sid. 1.25
Sireenien Alla, romaani, kirj. L. M. Alcott, sid. 1.25
Sielullisesti Sairas Ihminen ja Hänen Hoitonsa, kirj. Karin Neuman-Rahn 1.75
Signe Björseth, kertomus, kirj. Juho Koskimaa, nid. 1.00
Sireenien Alla, kirj. L. M. Alcott, nid. .75
Sosialistisen Filsofian Juuret, kirj. Frietrich Engels, nid. .40
Suloisen Järjettömyyden Kaupunki, erittäin hieno rakkausromaani, kirj. E. Temple Thurston, sid. 1.50
Suuri Hiljaisuus, kirj. Heinrich Lillenfein, nid. 1.00
Suuri, Kaunis ja Ruma Maa, kirj. Sakari Pälsi, kuvia ja kuvauksia Canadan matkalta, nid. 1.50
Spartakus, kirj. Giovanniuoli, romaani, nid. .75
Synöve Päivänkumpu, kirj. Björnstjerne Björnson, nid. .50
Syömisen Taito, kirj. S. Henning Belfrage, lääket. tri., sid. 1.50
1000 Sanaa Englantia, nid., 13 vihkoa, mainio englanninkielen oppikirja 1.75
1000 Sanaa Englantia, sid. 2.25

Tarzan I—II (Apinain Kuningas ja Paluu), kirj. E. R. Burroughs, sid. 1.50
Tarzan III—IV (Pedot ja Poika), kirj. E. R. Burroughs, sid. 1.50
Tarzan ja Oparin Aarteet V osa, kirj. E. R. Burroughs, sid. .75
Tarzan VII—VIII (Taltumaton ja Tarzan ja Valkoinen Nainen), kirj. E. R. Burroughs, sid. 1.50
Tarzan IX—X (Kauhea Tarzan ja Kultaleijona), kirj. E. R. Beerwald, nid. 1.00
Tarzan ja Pikkuväki, kirj. E. R. Burroughs, sid. .75
Tarzan, Viidakon Herra, kirj. E. R. Burroughs, sid. .75
Tuomio, Sten Sture Nuorempi ja Kristina Gyllenstjerna, kirj. Carl Blink, nid. .55
Terveysoppi, oppikouluja varten, kirj. Rovert Tigerstedt, sid. 1.00
Telinevoimistelu I, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma 1.00
Terveyteen Itsesuggestionin Avulla, kirj. Harry Brooks, nid. .50
Telinevoimistelu II, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma 1.00
Tie Terveyteen, henkilökohtaisen terveydenhoidon opas, kirj. K. Beerwald, nid. .50
Tie Terveyteen ja Kauneuteen, naisten kotivoimisteluopas, kirj. Hilma Jalkanen—Helvi Salminen (88 valokuvaa), nid. .75
Tietosanakirja, täydellinen II osaa, vaatekansissa 80.00
Tiilenpäitä Lukemassa, kirj. Sulo Vuolijoki .25
Tuhatvuotinen Valtakunta, kirj. Upton Sinclair, nid. .65
Tulenliekki, seikkailu- ja rakkausromaani, kirj. L. J. Vance, nid. .40
Tuhlaajapoika, romaani, kirj. Hall Caine, sid. 1.30
Tropiikin Helkussa, seikkailuromaani, kirj. Maud Diver, nid. 1.00
Tyttöjen Oma Kirja, toimittanut Helmi Krohn, nid. .50
Työväen Olympialaiset, toim. V. Koivula, y.m., sid. 1.25
Työväen Laulukirja, 9 painos, sid. .40
Tiede ja Vallankumous, mainio teos, kirj. Ernest Untermann, nid. .60
Toiselle Luvattu, kirj. Emilie Flygare-Carlen, romaani, nid. .75
Työväen Laulukirja, nuottipainos, sid. 1.10
Työväen Urheilulehti Vuodelle 1928, sid. 2.50
Työmiehen Talousoppia, kirj. O. W. Kuusinen, nid. .50
Työn Historia, kirj. Tjumenew, sid. .85
Tähtimaailmassa, Arvilyn Tarinoita V, kirj. Arvid Lydecken, sid. .50

Urheilupoikain opas, kirj. Väinö Laherma, kuvitettu, sid. .60
Urheiluväen Käsikirja 1925, toim, Yrjö Halme, nid. .35
Uusi Paita ja Muita Kertomuksia, kirj. Dm. Semenovksi, nid. .25
Uttarouva ja Metsämies, romaani, kirj. Rudolph H. Bartsch, sid. .75

Vaarallinen Kosinta, ja muita kertomuksia, kirj. Björnstjerne Björnson, nid. .25
Valkoset Intiaanit, romaani, kirj. E. G. Seliger, nid. .40
Valtio ja Vallankumous, kirj. N. Lenin .25
Vedonlyönti, romaani, kirj. Heinz Tovolo, sid. .90
Villit Vuoret, nelinäytöksinen näytelmä, kirj. Eemeli Parras, nid. .75
Valkoinen Kuolema, kirj. Rudolph Stratz, nid. .40
Valkosen Leijonan Metsästäjät, kirj. Lauri Luoto, sid. 1.50
Vaimo, Jonkas Minulle Annoit, romaani elämästä, kirj. Hall Caine, nid. 1.75
Vaimo, Jonkas Minulle Annoit, kirj. Hall Caine, II osaa, sid. 2.50
Valtio ja Vallankumous, kirj. N. Lenin, suom., nid. .85
Vanhat Postivaunut, kertomuksia kirjailijaelämästä, kirj. Y. Hirn, nid. 1.75
Vanhan Arvoituksen Ratkaisu, kirj. T. J. Lahtimies .50
Vanhaan Hyvään Aikaan, kirj. Alma Aarni. Kuvaus kansanelämästä Vanajassa 1800-luvun edellisellä puoliskolla, nid. .75
Vanha Heittiö, kirj. Külmän Mikszäth, nid. .40
Venäjänkielen Sanasto, kirj. A. Rantalainen, sid. 1.50
Veljesviha, Erik XIV ja Juhana III, kirj. Carl Blink, nid. .55
Villivarsa, kirj. Jean de la Brete (Kirsikka Sarja 20), sid. .75
Vilkkuva Tuli, kirj. Friedebert Tuglas, nid., novelleja ja katkelmia .40
Viimeisen Tuomion Mestari, kirj. Leo Perutz, nid. .75
Vierasta ja Omaa Kieltä Viertysten, engl. kielen oppikirja .75
Voimistelusanasto Sanoin ja Kuvin, kirj. K. E. Levälahti, sid. I Järjestys-, vapaa- ja seuraliikkeet, II Telineliikkeet 1.75
Voimistelun Teoria, kirj. Viktor Heikel, nid. 1.00
Voimistelusali sekä Voimistelupuvut ja Telineet (13 kuvaa), ylipainos E. Kallion Voimistelu Käsikirja I osan 7 luvusta .10
Voimistelu Ohjelmia, Sauvaliikkeitä, kirj. Arvo Vartia, nid. .75
Voimistelu Ohjelmia, Vapaa-, Seura- ja Permantoliikkeitä, kirj. Arvo Vartia, nid. .75
Voimistelun Rytmiharjoituksia Musiikin Mukaan, kirj. Hilma Jalkanen (naisille), nid. .75
Värmlannin Matka, kertomus Scandinavian salosuomalaisista, kirj. Erna Lampen, nid. 1.00
Vilhelm Meisterin Oppivuodet, kirj. Johann W. Von Goethe, I ja II osa, nid. 1.50

Why Co-operation, Consumers' Co-operative Movement in U.S.A., kirj. George Halonen, nid. .10

Yleisen Terveysopin Alkeet Kansalaisille, toim. Taav. Laitinen, sid. 1.75
Yhdeksän Kymmenesosaa Kohtalosta, kirj. Kaverin, nid. 1.00
Ystäväni Kirja, kirj. Anatole France, nid. .50
Ylös Helvetistä, kirj. Konrad Lehtimäki, nid. 1.25
Yhdistysopas Naisvoimistelijoille, kirj. Kaarina Kari, nid. .75
Yön Kuningatar, kirj. Hudon Hill, nid. .25

Ylläolevan lisäksi voi Vapauden konttorista tilata WATERMANS FOUNTAIN KYNIÄ, joiden hinnat ovat $2.75, $4.00, $6.00 ja $7.00.

Uusia kirjoja tulee jatkuvasti Suomesta samoin kuin omiakin kustannuksia. Seuratkaa ilmotuksia Vapaudesta. Tehkää tilauksen osotteella

VAPAUS, Sudbury, Ont. Box 69,

J. A. Erickson

SUOMALAINEN ASIOITSIA

tekee laillisia asiapapereita tässä maassa ja Suomessa käytettäväksi ja suorittaa yleensä kaikkia asioitsia-alalle kuuluvia tehtäviä. Tulkkina oikeuksissa y.m. (M

Bank of Commerce Building

— Phone 2181 —

Box 718 SUDBURY, ONT.

Hammaslääkäri

Tri Wood

Bank of Nova Scotia Bldg.

Täyttö-, päällystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.

Konttori puhelin 190

Asunto puhelin 1139

SUDBURY ONTARIO

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5

Siinä on yli 25 miesten ja naisten tautia selitettynä. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan tosisuomalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.

Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitäisi sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette, varokaa humbuklääkkeitä ja humbuki-tohtoreita.

—Liguell'in Apteekki on suurin—
—Suom. apteekkiliike Yhdysvalloissa—

F. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.